

**ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XVII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ, АСПРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

"Шевченківська весна 2019: військові науки"

27 березня 2019

Київ – 2019

УДК 3:1:15(062.552)
ББК 6/8я431
III 38

Шевченківська весна – 2019: військові науки: Тези доповідей XVII міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених. / ред. кол. Д. Струнін (голова ВНТ ВІКНУ) – К., - 2019. – 84 с.

У збірнику вміщено матеріали XVII міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених "Шевченківська весна – 2019: військові науки", яка відбулася 27 березня 2019 р. у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Збірник охоплює різні галузі науки. Розрахований на курсантів, студентів, аспірантів та викладачів вищої школи.

Дизайн обкладинки: Струнін Д.

*Воєнно-наукове товариство слухачів, курсантів (студентів), 2019
Колектив авторів, 2019*

ЗМІСТ

Акімов Р.Ю.	8
ОСОБЛИВОСТІ ТРИВИМІРНОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ МОДЕЛІ МІСЦЕВОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ГІСТ	
Банюк Я.О.	9
ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ, ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗОВНІШНІМ АУДИТОМ	
Бідненко Н.М.	9
РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	
Бірюков Р.Є.	11
ФІНАНСОВІ МЕТОДИ ВИНАГОРОДИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗА БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У ВОЄННИХ КОНФЛІКТАХ ТА ЇХ ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Бондік Л.О.	12
ОСОБЛИВОСТІ ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ ВІЙСЬКОВОЮ ЧАСТИНОЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ	
Вілюра М.	13
МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ-ЖІНОК	
Вінаєв І.М.	14
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ СВОГО ВПЛИВУ НА НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	
Гаврилюк А.С.	15
МІЖНАРОДНИЙ ІМІДЖ УКРАЇНИ В УМОВАХ АГРЕСІЇ З БОКУ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	
Гаврищук В.О.	16
РОСІЙСЬКИЙ ВПЛИВ В КРАЇНАХ БАЛТІЇ	
Георгієва О.	18
ВЕРБУВАННЯ ЖУРНАЛІСТІВ: ВИЗНАЧЕННЯ АКТАЛЬНОСТІ	
Голосна О.С.	19
МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ	
Гофман А.І.	20
ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕКСТІВ	
Гуревич Ю.А.	21
ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙН	
Гуцол М.С.	23
ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНИХ	

ТЕКСТІВ	
Дашківська О.В. «ЗАМОРОЖЕНІ» КОНФЛІКТИ ЯК НАСЛІДОК ГЕОПОЛІТИКИ РОСІЇ	23
Дашківська О.В. РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ БІЖЕНЦІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	24
Діміч Ю.О., Чистик О. М. ОБОРОННЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО НАПРЯМКИ ДО СТАНДАРТІВ НАТО	25
Дітковський К.Ю. АНАЛІЗ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У 2014-2019 РОКАХ	26
Дмитренко О.Р. ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕОПОЛІТИЧНИХ АМБІЦІЙ	28
Дмитренко Р.Ю. АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА ОБЛІКУ БЛАГОДІЙНОЇ ДОПОМОГИ	29
Добруцький А.І. ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗТАШУВАННЯ ПІДРОЗДІЛУ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК НА ОСНОВІ ГЕОПРОСТОРОВОГО АНАЛІЗУ	30
Чорногор Я.О., Думлер В.К. МОВНИЙ ФАКТОР, ЯК ЕЛЕМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЦІЛЬОВІ АУДИТОРІЇ	31
Золотко А.В. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА	31
Зубань К.Г. ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ ТА СПОЖИВЧИЙ КОШИК	32
Коваленко В.О. КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ	33
Колодюк М.А. МЕДІАДЖИХАД СУЧАСНИХ ТЕРОРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	34
Коляда А. ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ У СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ	35
Кривонос А.С. КІБЕРПРОСТІР ЯК СФЕРА ГЛОБАЛЬНИХ КОНФРОНТАЦІЙ	36
Кузьменко В.М., Кондрашова-Діденко В.І. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ: ПАРАМЕТРИ КОНКУРЕНТНОСТІ	37

Лемешко Р.Р. ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРОТЬБА У ВОЄННІЙ СФЕРІ	38
Лісниченко М.Е. ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕКЛАДАЧА	40
Мазуренко С.Ю., Якимчук А.Ю. АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	41
Макарчук А. МЕМОУАРИСТИКА ТА ХУДОЖНІСТЬ У ЗАСОБАХ ВИРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	42
Максимчук О.О. КОНТРОЛЬ РОСІЙСЬКОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ НАД ПОСТРАДЯНСЬКИМ ПРОСТОРОМ	44
Медведь Є.В. КІБЕРБЕЗБЕКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	45
Мигальчич А. М. ВПЛИВ ТРАВМАТИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ВІСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	45
Малхазов Є.С., Мироненко І.Р. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ НАЦМЕНШИН У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ СИЛИ	46
Овдієнко П.М. АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ - ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ	47
Островський Ю. СМИСЛОВА ВІЙНА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РФ	49
Пархоменко К.В. ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ	50
Повх Н.В. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛОНЕНИХ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	50
Подкіч В. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬПІДХОДІВ ДОУПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІЙСЬК, СИЛВ УМОВАХ ВОЄННОЇ КРИЗИ ТА ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	51
Поплавський О.Ф. БЕЗРОБІТТЯ ЯК ПРОБЛЕМА НА ШЛЯХУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	53
Присташ А.С. АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПВК В УКРАЇНІ	55

П'ясецький Я.	56
ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ ТЕРМІНУІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА В ХОДІ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРУ	
Решитько В.Г.	57
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ	
Рябенко М.О.	58
ПЕРЕХІД ДО СТАНДАРТІВ НАТО У ПИТАННІ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	
Савченко О.П.	59
НЕГАТИВНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЗАХИСТ ВІД НЬОГО	
Хилько М.І., Самусь Г.С.	59
РЕЛІГІЯ І СВІТОВА ПОЛІТИКА	
Самородний В.В.	60
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ	
Свинар А.О.	61
КОРЕКЦІЯ ПСИХІЧНИХ ЗМІН В УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, ЩО ВИНИКЛИ В НАСЛІДОК НАБУТТЯ НИМИ БОЙОВОГО ДОСВІДУ	
Стискун О.	62
ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЗАКОНОМІРНІ ПРОЯВИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Струнін Д.С., Супрунов Ю.М.	63
ПЕРЕКЛАД ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ	
Сухонос Д.Ю.	64
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА	
Сірий С.В.	65
Сухонос О.І.	
ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ	
Таран В.М.	66
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИПЛАТИ ОДНОРАЗОВИХ ДОДАТКОВИХ ВИДІВ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ	
Таратута О.І.	67
СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЮЧИХ СИСТЕМ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ	

Терехов Ю.І.	68
МАНІПУЛЮВАННЯ СВІДОМІСТЮ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ	
Ткаченко Б.І.	69
УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ: ВІЙСЬКОВО- ПОЛІТИЧНИЙ ТА БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТИ	
Федоров К.Х.	70
ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЕТИКИ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕКЛАДАЧА	
Фугело О.	71
ПРОГРАМА ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УЯВЛЕНЬ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ПСИХОЛОГІВ ПРО МАЙБУТНЮ ПРОФЕСІЮ	
Чернецька А.О.	72
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА БЕЗПЕКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ В СУЧАСНІЙ ЄВРОПІ	
Чернишова І.І.	73
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	
Черніков В.	74
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ВІЙСЬКОВОМУ ПЕРЕКЛАДІ	
Шарпанцова Т.О.	75
ПОПЕРЕДНІЙ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТІВ ОРИГІНАЛУ	
Швачко М.О.	77
УКРАЇНА ТА ГРУЗІЯ ЯК ОБ'ЄКТ РОСІЙСЬКОЇ ЕКСПАНСІЇ	
Шідерова А.	78
ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІДЕОКОНТЕНТУ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ЗАСОБІВ ІНФОРМУВАННЯ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ	
Шпартак А.В.	80
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО- ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ГОВОРІННІ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ	
Штейнберг М.	81
ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО СУПРОВОДЖЕННЯ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	
Яковлєв М.Ю.	81
АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ПЕРЕКЛАДУ	
Яценко О.І.	82
ІНФОРМУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ІНШИХ КРАЇН ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕБ-САЙТУ «WIKIPEDIA»	

ОСОБЛИВОСТІ ТРИВИМІРНОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ МОДЕЛІ МІСЦЕВОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ГІСТ

З кожним днем спостерігається стійкий інтерес до тривимірних технологій таких як 3D-принтери, перегляд фільмів у 3D кінотеатрах, а також багато іншого, але окрім цього тривимірне моделювання використовується для моделювання міського середовища та місцевості в цілому. Використання тривимірної візуалізації дозволяє створювати наочні моделі, інтуїтивно зрозумілі кожному з нас. До того ж тривимірне моделювання території дозволяє комплексно вирішити багато завдань, які доволі важко розв'язати класичними засобами і методами. Найбільш широко вжитку зазнали 3D-моделі в архітектурі та плануванні забудови міських територій, але також важко недооцінити можливості просторового моделювання для Збройних сил.

Основним елементом моделювання є цифрова модель місцевості, яка отримується за допомогою різноманітних технологій. За своїм змістом ЦММ поділяють на цифрові моделі ситуації і цифрові моделі рельєфу. Цифрова модель ситуації складається на забудованій території; всі будівлі, споруди і інші елементи ситуації задаються координатами характерних точок. Під цифровою моделлю рельєфу (ЦМР) – у геоінформатиці розуміють цифрове подання топографічної поверхні у вигляді регулярної мережі комірок заданого розміру або нерегулярної трикутної мережі. В поєднанні з даними про топологію місцевості створюється цифрова модель місцевості (ЦММ).

Сучасні ГІС мають достатньо розвинений апарат тривимірної графіки, що здатний з достатньою точністю відтворювати різноманітні тривимірні зображення, як от рельєф земної поверхні. У ГІСТ є кілька основних типів цифрових моделей: цифрова модель місцевості (ЦММ), цифрова модель об'єкта (ЦМО), цифрова модель карти (ЦМК). Між ЦММ і ЦМК існує різниця: модель місцевості визначає модель бази даних, а модель карти - модель представлення даних, тобто електронне уявлення цифрової моделі місцевості у вигляді карти. ЦМК можна визначити як підмножина ЦММ, сформована для візуального відображення просторово-часових даних. Основне завдання ЦММ - дати правильне уявлення про місце розташування об'єктів, метричних параметрів і взаєминах між просторовими об'єктами, а не їх відображеннями на папері. ЦММ не обмежені паперовим полем карти, тому вони, наприклад, міститимуть повні назви та розгорнуті характеристики об'єктів. За допомогою ArcGIS Spatial Analyst можна отримувати інформацію про дані, виявляти просторові взаємозв'язки, знаходити відповідні місця розташування, обчислювати вартість переміщення з однієї точки місцевості в іншу.

Отже, тривимірне представлення цифрової моделі місцевості, виражене всіма необхідними атрибутами просторових об'єктів, несе в собі широкі можливості для аналізу території. Слід зазначити, що тривимірна цифрова модель місцевості, створена в ArcGIS - це перш за все наочний макет, а не найточніша топографічна модель.

ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ, ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗОВНІШНІМ АУДИТОМ

Сучасні форми організації фінансового господарства вимагають не тільки захисту інформаційних потреб зовнішніх користувачів, але й формування спеціальних форм економічного контролю всередині холдингів та корпорацій. Тому залежно від форми та мети аудит буває: зовнішній (незалежний), внутрішній (залежний).

Зовнішній аудит - це аудит, який визначається як завдання з надання обґрунтованої впевненості стосовно повного комплексу фінансових звітів. Головною характерною рисою зовнішнього аудиту є існування тристоронніх відносин, в яких аудитор має незалежність від інших двох сторін.

Виникнення внутрішнього аудиту пов'язано перш за все з тим, що внаслідок процесу концентрації капіталу відбувається утворення бізнес-структур, в яких існують юридично відокремлені суб'єкти господарювання (підприємства), що знаходяться під контролем (у власності) іншої структури - холдингу. Таким чином, виникає об'єктивна необхідність у спеціальному контролюючому органі - внутрішньому аудиті. Підрозділи внутрішнього аудиту, на відміну від зовнішнього, знаходяться під контролем управлінського органу холдингу, але не підпорядковуються іншим структурам, що входять до його складу. Тому і виникає таке поняття, як внутрішній, або залежний аудит.

Основним правилом, що регулює процедуру організації і функціонування внутрішнього аудиту, є наступне: сума витрат на його утримання не повинна перевищувати очікуваних збитків в даний період з причини його неефективності.

Обсяг і мета внутрішнього аудиту змінюються й залежать від розміру, структури суб'єкта господарювання, вимог його управлінського персоналу. Як правило, внутрішній аудит складається з одного або декількох наведених елементів:

- Моніторинг внутрішнього контролю.

перевірка фінансової і господарської інформації

перевірка економічності та продуктивності діяльності

перевірка дотримання законів, нормативних актів та інших зовнішніх вимог, а також політики, директив управлінського персоналу та інших внутрішніх вимог.

Таким чином, аудит є засобом виконання важливих завдань з покращення системи управління, попередження фактів незаконного й нерационального використання ресурсів, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності відповідного органу.

Бідненко Н.М.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

На сьогодні армія виконує покладені на неї завдання, але військовослужбовці потребують постійного соціального захисту з боку держави

– компенсації обмежень, обумовлених особливого виду державною службою, що пов'язана з ризиком для життя, – соціальної справедливості й підтвердження статусу військовослужбовця як громадянина, який є під особливим захистом держави і, насамперед, гідного грошового забезпечення.

Незважаючи на значну кількість публікацій присвячених вирішенню питань соціального захисту військовослужбовців, громадян, звільнених із військової служби, та членів їх сімей, питання грошового забезпечення військовослужбовців, які безпосередньо приймають участь в антитерористичних операціях на сході країни потребує в науковій розробці подальших досліджень. Залишаються дискусійними та методологічно нерозвинутими методи обчислення розміру грошового забезпечення, нарахування щомісячних премій, винагород, і як наслідок, постійних змін до відповідних нормативно-правових актів.

Незважаючи на те, що питання підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців гостро постає в останні роки, жодного разу не проводився системний аналіз грошового забезпечення військовослужбовця, не вивчалися мотиваційні чинники щодо якісного виконання ними своїх обов'язків, не обґрунтовувалась доцільність введення чи припинення тих чи інших компенсаційних виплат тощо.

Нині Україна опинилася в найскладнішому від часів проголошення незалежності становищі. Анексія Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, підтримка нею сепаратистського руху на значній частині Донецької та Луганської областей призвели до порушення територіальної цілісності України та її державного суверенітету. Конфлікт, який виник унаслідок цього, коштував життя тисячам наших співгромадян, а також призвів до величезних руйнувань інфраструктури на тимчасово окупованих територіях.

З огляду на особливості військової служби, діяльність військовослужбовців детально регламентована, часто пов'язана з підвищеним ризиком для здоров'я і життя, на військових також покладається підвищена юридична відповідальність. Саме в силу певної специфічності військової діяльності необхідна турбота держави про соціальний захист цієї категорії громадян. Вирішенню соціальних проблем збройних сил сприятиме ефективно організована військово-соціальна політика держави. До основних структурних елементів військово-соціальної політики належить насамперед політика у сфері грошового забезпечення військовослужбовців.

Не секрет, що одного лише патріотизму й професіоналізму у виконанні будь-якої справи замало. Заохочення – той аргумент, який спонукає робити справу на совість і не мріяти про пошук кращої царини. Тим більше, якщо йдеться про грошове забезпечення захисників і зокрема тих бійців, які перебувають безпосередньо в зоні бойових дій.

Держава Україна також враховує досвід інших країн, які на утримання власної армії витрачають левову частку бюджету. На теперішній час розмір грошового забезпечення військовослужбовців визначається Кабінетом Міністрів України шляхом встановлення розмірів окладів, доплат, надбавок до

грошового забезпечення та премій. Військовослужбовцям виплачується два оклади: за військове звання та посадовий, у яких враховано правовий статус, обсяг роботи й функціональних обов'язків. Додаткові види грошового забезпечення військовослужбовців (доплати, надбавки, премія) призначені для диференціації його розмірів за умовами, рівнем кваліфікації, професійної майстерності тощо. У деяких випадках додаткові види грошового забезпечення можуть виконувати заохочувальну функцію. Між тим у структурі грошового забезпечення більшу частку становлять саме додаткові його види, зокрема виплати заохочувального характеру. Це призводить до зниження особистого професійного рівня окремих військовослужбовців, а отже й Збройних Сил України загалом.

У контексті переходу до комплектування виключно військовослужбовцями контрактної служби та формування професійної армії такий напрям розвитку системи їх грошового забезпечення є хибним, адже він не лише зміщує акценти в бік преміювання й виплат, що призначені тільки для підвищення номінального розміру грошового забезпечення без перегляду окладів, а й істотно ускладнює цю систему, що робить її непрозорою та незрозумілою для багатьох громадян, які є потенційними військовослужбовцями. Зважаючи на незначний загальний розмір грошового забезпечення військовослужбовців контрактної служби, навіть попри періодичне підвищення премій, його мотиваційний фактор є досить слабким порівняно з іншими видами державної служби в цьому секторі вітчизняного ринку праці.

Бірюков Р.Є.

ФІНАНСОВІ МЕТОДИ ВИНАГОРОДИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗА БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У ВОЄННИХ КОНФЛІКТАХ ТА ЇХ ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

В умовах сьогодення, формування сучасних та могутніх Збройних Сил України, які були б спроможні забезпечити збереження територіальної цілісності та суверенітету держави – є пріоритетним завданням нашої держави. Успішне ведення бойових дій і виконання поставлених бойових завдань потребує в свою чергу підготовки та всебічного забезпечення, як морально так і матеріально. Безумовно, впродовж останніх років, рівень соціальної захищеності військовослужбовців та членів їх сімей значно підвищився, що в свою чергу підвищило престиж військової служби. Держава намагається частково компенсувати втрати, що військовослужбовець несе під час проходження служби за допомогою різних виплат та винагород стимулюючого та компенсуючого характеру. Враховуючи ситуацію на Сході країни, першочерговим постає завдання мотивації військовослужбовців до проходження військової служби не лише на патріотичному рівні, а й на рівні соціальних і матеріальних засад. Проаналізувавши розміри та порядок виплати винагороди військовослужбовцям Збройних Сил України за безпосередню

участь у воєнних конфліктах, в заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації чи в антитерористичній операції ми спостерігаємо характерний зріст та збільшення. Так, наприклад, з 20 січня 2016 року така виплата становила 4 200 тис. гривень за виконання бойових завдань на лінії бойового зіткнення на глибину ротних опорних пунктів першого ешелону оборони та 1 200 тис. гривень в інших місцях дислокації в межах визначеного району воєнного конфлікту. Але вже з 1 січня 2017 року розміри змінилися відповідно на 6 000 тис. гривень та 2 400 тис. гривень. В тому ж році були внесені зміни до наказу Міністра оборони і винагорода за безпосередню участь у воєнних конфліктах набула наступних розмірів: 7 500 гривень за першу лінію та 3 500. гривень за другу. Остаточний розмір був визначений станом на 1 серпня 2017 і становить 10 000. гривень та 4 500 гривень відповідно за 1 лінію зіткнення та за інші місця дислокації. Однак слід зазначити, що Міністр оборони Степан Полторак підписав наказ щодо підвищення доплат до грошового забезпечення військовослужбовцям ЗС України у районі операції Об'єднаних сил. Відтак для військовослужбовців на першій лінії зіткнення доплата зросла на 2 000 гривень, і загальна сума такої доплати становитиме 12 000 гривень. На другій лінії зіткнення доплата зростає на 1 000 гривень – і дорівнюватиме 5500 гривень. Наказ повинен набрати чинність з 1 квітня 2018 року. Таким чином, в середньому, на передовій звичайний солдат отримуватиме щонайменше 22 000 гривень, командир взводу – майже 26 000 . гривень, а командир роти – 27 400 гривень. Отже, система норм і методів стимулювання військової служби має забезпечити всебічне задоволення матеріальних потреб військовослужбовців. В умовах ринкових відносин матеріальні потреби в основному задовольняються шляхом виплати їм грошового забезпечення і в умовах процесу перебудови армії, як показує досвід, для ефективного розвитку та покращення оборонної спроможності держави, Збройні Сили України повинні бути забезпеченні висококваліфікованими спеціалістами, які усвідомлюють своє призначення, проявляють патріотизм, витримку та самовідданість військовій справі.

Бондік Л.О.

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ ВІЙСЬКОВОЮ ЧАСТИНОЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

У процесі здійснення фінансово-господарської діяльності усі військові частини ЗСУ з метою надання до органів військового управління та Державної казначейської служби України достовірної та повної інформації про фінансовий стан та результати діяльності установи складає і передає за призначенням бюджетну, фінансову та оперативну звітність. При цьому, в умовах автоматизації казначейського обслуговування суб'єктів державного сектору, фінансовий орган має можливість подавати бюджетну та фінансову звітність до органів ДКСУ у режимі онлайн за допомогою АС «Є-Звітність», після чого

завізовані Казначейством форми передаються до забезпечувального фінансового органу.

Однак, для військових частин, що знаходяться на тимчасово окупованій території та на території проведення антитерористичної операції або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил, існують деякі особливості подачі звітності. Зокрема, основними проблемними питаннями постають відсутність інтернету та комп'ютерної техніки у пунктах дислокації, або активне ведення бойових дій.

Тому, відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 07.02.2017 року №44 «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування», у разі, якщо неможливо подати звітність у визначені терміни, військові частини, що знаходяться у зоні ООС, відповідно до законодавства, можуть подавати її одразу, як тільки така можливість з'явилася. У свою чергу, розпорядники бюджетних коштів, підрозділи або підпорядковані військові частини яких знаходяться у зоні проведення ООС, у разі, якщо немає можливості подати звітність за поточний період, формують зведені звіти в АС «Є-Звітність», до яких включаються показники бюджетної звітності таких підрозділів, яка була подана ними за попередній звітний період. У такому випадку, уточнена консолідована звітність подається одразу після виникнення такої можливості.

Крім того, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 року №419 «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» такі військові частини можуть подавати фінансову звітність розпорядникам бюджетних коштів вищого рівня без відмітки органів Казначейства про її відповідність даним обліку про виконання бюджетів.

Отже, в умовах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил, можуть виникати деякі проблемні питання подання фінансової та бюджетної звітності у зв'язку з особливостями пункту дислокації військової частини. Тому, законодавством розроблено ряд пільг, що дозволяють таким підрозділами передати звітність у безпечний та зручний для них спосіб.

Вілюра М.

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ-ЖІНОК

Проблема розвитку мотивації професійної діяльності одна із основних у військовій психології. Актуальність цієї проблематики зумовлена вирішальним впливом мотивації на успішність військово-професійної діяльності (ВПД),

психічний та функціональний стани військовослужбовця, прагнення до професійної самоактуалізації у військовій сфері тощо.

Мотивація професійної діяльності військовослужбовця-жінки є ієрархічною динамічною системою мотиваційних утворень, зумовлених необхідністю задоволення різних видів потреб військово-професійної діяльності. Структурна модель мотивації професійної діяльності військовослужбовців-жінок складається з трьох рівнів: базового (сукупність професійних мотивів), середнього (мотиваційні комплекси) і вищого (військово-професійна спрямованість особистості військовослужбовця-жінки), які відображають зміст мотивації різних аспектів професійної діяльності військовослужбовця-жінки. Встановлено, що характер військово-професійної спрямованості військовослужбовця-жінки зумовлюється домінуючим мотиваційним комплексом. Кожний з мотиваційних комплексів може посідати в структурі професійної мотивації військовослужбовця-жінки провідне або одне з підпорядкованих, субдомінантних місць і впливати на характер її професійної спрямованості. Виділено три мотиваційні комплекси:

- ✓ мотиви професійного спілкування
- ✓ мотиви службової діяльності
- ✓ мотиви професійної кар'єри

Мотивація військовослужбовців-жінок до професійної діяльності є динамічною системою, що змінюється відповідно до етапів їх професійного становлення. Розвиток і трансформація мотивації до професійної діяльності військовослужбовців-жінок полягає у зміні значущості окремих мотивів і мотиваційних комплексів, а також у переході від неврегульованої до чітко організованої структури мотивації професійної діяльності, де значущі взаємозв'язки між її елементами визначають характер професійної спрямованості військовослужбовця-жінки. Ці зміни відбуваються відповідно до етапів її професійного становлення: 1 етап - оволодіння військовою професією; 2 етап - досягнення стабільності результатів; 3 етап - досягнення професійної майстерності.

Отже, мотиваційна сфера військовослужбовців-жінок у військово - професійній діяльності виступає як джерело активності особистості і є важливою умовою формування творчої, активної та соціально зрілої особистості.

Вінаєв І.М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ СВОГО ВПЛИВУ НА НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Особливості гібридної війни між Україною та РФ полягає у тому, що РФ використовує усі можливі важелі впливу на населення України для підтримки своєї агресивної політики. Одночасне використання релігійних, політичних,

економічних, інформаційно-психологічних факторів з підтримкою дій незаконних воєнізованих формувань сепаратистів, призводить до того, що Україна отримує досить болючі наслідки у вигляді ООС (у мин. АТО), які значно впливають на подальший розвиток країни в цілому. Релігійна складова з давніх часів використовувалась як основа конфліктів та воєн, і, наразі, РФ також намагається обумовити свою агресію утиском вірян Української Православної Церкви Московського Патріархату (далі УПЦ МП) з боку України. Надання автокефалії Українській Православній Церкві Київського Патріархату (далі УПЦ КП) стало значною перешкодою для продовження свого впливу на населення України зі сторони УПЦ МП, тому, що з'явилась загроза втрати впливу у релігійному просторі країни зі сторони УПЦ МП. Деякі дослідники називають війну з РФ «гібридно-месіанською агресією», ознаки якої, беззаперечно, відслідковуються у протесті УПЦ МП під час надання автокефалії УПЦ КП.

Достатньо гострим питанням, за 4 році війни між Україною та РФ, стало питання ідентифікації українського народу, що підняло низку історичних та мовних розбіжностей, які, як наслідок, і стали основою надання томосу для УПЦ КП. Реакція представників РФ є показником того, наскільки важливим важелем впливу є УПЦ МП, і реакція на надання томосу є підставою стверджувати про те, що УПЦ МП здійснює безпосередній вплив на населення України шляхом культурної, фінансової, політичної підтримки представників та лобістів РФ в Україні.

Отже вивчення особливостей використання Російською Федерацією УПЦ МП для зміцнення свого впливу на населення України є достатньо важливим питанням у контексті розуміння та протидії гібридним загрозам зі сторони агресора.

Гаврилюк А.С.

МІЖНАРОДНИЙ ІМІДЖ УКРАЇНИ В УМОВАХ АГРЕСІЇ З БОКУ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

На сучасному етапі в світовому політичному просторі вкрай важливим питанням стало створення позитивної репутації України. На усвідомлену необхідність якнайшвидшого формування стійкого та позитивного іміджу України впливає збройна агресія Росії.

Імідж держави - комплекс об'єктивних взаємозалежних характеристик державної системи (економічних, національних, географічних, демографічних), що сформувалися в процесі розвитку державності як складної багатофакторної підсистеми світового устрою, ефективність взаємодії ланок якої визначає тенденції соціально-економічних, суспільно-політичних, національно-конфесійних та ін. процесів.

Політичний імідж України умовно можна поділити на 2 етапи, що суттєво відрізняються один від одного:

I – з початку Незалежності та до Революції Гідності. В цей період Україна характеризувалась занедбаною молодого демократією, корумпованістю,

бюрократією, газовими війнами. На європейському терені Україна була відома Чорнобилем, помаранчевою революцією та мігрантами-заробітчанами.

II – від початку Єврореволюції на Майдані і до тепер. Це етап пошуку та реалізації нового реноме, де Україна позбувається статусу «не держави», «країни-банкрута», «слабкої сторони, яку утримує РФ».

Інформаційну війну Росія почала вести проти України досить давно, фундаментально пропагандуючи виступами політиків РФ, скандалами та дезінформуючи Захід новинами, що не мають ніякого фактичного підтвердження. Курс спрямований на руйнування українського іміджу був пластом для втручання у внутрішньополітичні справи, дестабілізації суспільного життя, що допомогло швидкому зазіханню на цілісність України та розгортання на її території збройного конфлікту. Влада РФ була певна, що зруйнуючи міжнародний імідж України, вдасться швидко відібрати та привласнити частину української території. Спочатку Україна прийняла роль «жертви» та отримувала підтримку цивілізованого світу. На разі з допомогою Європейського політичного та економічного тиску на РФ, Україна йде стабілізуючими сходами. Важливо врахувати, що імідж країни залежить від політичного лідера, що нею керує. Вибори 2019 відкриють новий етап життя України та створять їй новий імідж, що або покладе край гібридній війні або надасть їй нових обертів.

Гавришук В.О

РОСІЙСЬКИЙ ВПЛИВ В КРАЇНАХ БАЛТІЇ

Російські гібридні методи впливу походять з часів Радянського Союзу, хоча з часом етикетка новіша. «Активні заходи», як тоді називались гібридні дії – такі як поширення дезінформації і створення підривних організацій на Заході – були невіддільною частиною радянської зовнішньої політики. В наш час деякі російські тактичні прийоми на диво схожі на радянські, але нинішній інформаційний простір робить їх застосування водночас більш ефективним і складним. Я пропоную розглянути російський гібридний вплив в країнах Балтії.

Побоювання з приводу ревізіоністської політики Росії у Балтійському регіоні зросли 2008 року – після російсько-грузинського конфлікту, а анексія Криму та війна на сході України поглибили їх. Саме у Литві, Латвії та Естонії мілітарна загроза з боку Москви викликає найбільшу стурбованість. Ці країни бояться не тільки російських військ – список потенційних загроз є доволі довгим. Сучасні виклики для безпеки Балтійських країн розглянуто у нещодавно опублікованих звітах державних внутрішніх органів безпеки (документи підготовлені, відповідно, у Литві Valstybes saugumo departamentas – VSD, у Латвії Drošības policija – DP і в Естонії Kaitsepolitseiamet – Капо). Рапорти підтверджують: це Росія зі своєю агресивною політикою на пострадянському просторі є найбільшою проблемою для безпеки балтійських держав. Іншими викликами для безпеки цих трьох країн визнано міжнародний тероризм і війну в Сирії. У литовській дискусії про безпеку найбільше мовиться про міліарні загрози (прикладом слугують російські військові маневри Zapad 2017, які

планується провести восени цього року), зокрема й про можливість проведення атаки з боку Росії на країни Балтії з блискавичним захопленням їхніх столиць (упродовж 24-48 годин). Вказується також на небезпеку ідеологічного впливу Росії та вербування російських спецслужб (на яке в Литві особливо піддаються молоді російськомовні особи). Росія вербує підприємців, журналістів, злочинні групи, науковців, дипломатів, а також експертів. Їхня мета полягає у тому, щоб зібрати інформацію і чинити вплив на політичні системи в країнах Балтії. Росія також вербує мешканців регіону для збройної боротьби на боці сепаратистів на Донбасі. 2016 року двох громадян Естонії та Латвії звинуватили у тероризмі на боці самопроголошеної «Луганської Народної Республіки». Важливим питанням є російськомовні меншини у країнах Балтії: Москва використовує їх, зокрема, для того, щоб ескалувати міжнаціональну ворожнечу. Вона матеріально і нематеріально підтримує російськомовних осіб через федеральні агентства співпраці зі співвітчизниками за кордоном, через посольства, самоврядні органи міст Росії (включно з Москвою та Санкт-Петербургом) і, нарешті, через такі фонди, як «Россотрудничество», «Русский мир», фонд А. Горчакова. Кошти виділяють через систему грантів, причому можливість отримати фінансування для проектів російськими організаціями є вищою, якщо їхня діяльність передбачає реалізацію явних і неявних цілей Москви. Особливо активними у цій галузі є регіональні координаційні ради російських співвітчизників за кордоном. Частина російських НУО у Латвії та Естонії працюють автономно, але – як це видно з доповідей латвійського ДР та естонського Каро – деякі з них мають відносно високу залежність від Росії. Частина російських НУО в Латвії та Естонії ангажуються у діяльність, спрямовану проти національної влади, їхня мета полягає в тому, щоб дискредитувати уряди у країнах функціонування. На думку авторів доповідей, російські організації в Латвії та Естонії систематично намагаються послабити демократичні системи країн Балтії і репрезентувати ці країни як failed state. Згадані НУО найчастіше заявляють про порушення прав російськомовних (звинувачують у русофобії, дискримінації), закриття російських шкіл. Закиди лунають і в питаннях історичної інтерпретації («відродження фашизму і нацизму», «фальсифікація історії»), а також безпеки та присутності НАТО в регіоні («окупація НАТО»). Наприклад, різні російські неурядові організації в Естонії під час конференції, присвяченої правам людини, яка відбулася 2016 року у Варшаві, звинуватили офіційний Таллінн у «масовому» закритті шкіл меншин та у відмові надати громадянство колишнім громадянам СРСР та їхнім нащадкам (до речі, їхню участь у конференції фінансувала Росія). Своєю чергою, представники російських організацій в Латвії святкували День перемоги 9 травня і протестували проти відродження фашизму в країні у День пам'яті латиських легіонерів 16 березня.

Як висновок, варто зазначити, що керівництво Балтійських країн свідомо або не свідомо намагається уникати будь-яких конфронтацій з Росією: економічних, інформаційних, культурних, дипломатичних. Історія вказує на те, що ігнорування факту можливої агресії Росії призводить до його втілення.

ВЕРБУВАННЯ ЖУРНАЛІСТІВ: ВИЗНАЧЕННЯ АКТАЛЬНОСТІ

На сьогоднішній день журналісти, займаючись професійною діяльністю на території інших держав, часто підпадають під арешт правоохоронних органів країни перебування за відсутність акредитації, чи за спробу незаконної журналістської діяльності. Натомість спецслужби теж проводять свою роботу і займаються вербуванням(завербуванням) журналістів з метою отримання інформації або залучення журналіста до співпраці для добування ним державної інформації з країни офіційного його проживання, що в свою чергу вважається державною зрадою та шпигунством.

В процесі збройного протистояння робота розвідки є визначальним фактором для організації військових дій. В умовах гібридної агресії можливість впливу на суспільство з боку мас-медіа є ще визначальним фактором. Поступові зрушення в суспільній думці дозволяють добиватися більш вагомих результатів, аніж власне військові дії. Однією з найбільших проблем в протидії гібридним агресіям стає перешкоджання та запобігання створенню «прихованих інформаційних пулів», що працюють на користь противника в суспільстві, проти якого спрямована агресія.

На нашу думку, можна виділити кілька форм залучення журналістів до роботи на боці гібридного агресора. Це:

- колаборація – свідомий перехід на бік противника з різних причин;
- підкуп – залучення шляхом економічного стимулювання;
- вербування.

Вербування, за різними джерелами, передбачує отримання тієї чи іншої необхідної інформації у особи методом погроз і шантажу. Натомість термін «завербування» трактується в нашому випадку, як отримання державно важливої інформації у особи методом пропонування співпраці і так званої роботи «на двох фронтах». Завербований журналіст отримує пропозицію щодо підтримки та «просування» його професійної діяльності, якщо він потенційно незадоволений режимом своєї країни.

Серед можливих пропозицій виступають: збільшення платні, перехід на роботу до більш престижних ЗМІ, що вже знаходяться під повним або частковим контролем агресора, надання перспектив професійного розвитку, забезпечення стабільності робочого місця, забезпечення правового захисту тощо. В цьому випадку такі діяння, що становлять загрозу інформаційній безпеці країни – вважається державною зрадою.

Журналіст звільняється від кримінальної відповідальності тільки якщо він не вчинив злочинного діяння та добровільно повідомив органам державної влади про зв'язок з ворожими органами та про отримане завдання. Однак, складність ситуації в момент гібридної агресії полягає в тому, що саме завдання, отримане журналістом, часто не може кваліфікуватися за законом як «злочинне». Воно може мати форму висловлювання певних політичних

переконань, поширення інформації, та загалом – виконання журналістом своїх професійних обов'язків.

Сьогодні Україна потребує розробки нормативно-правових документів та вживання заходів своєчасного виявлення та запобігання завербуванню журналістів з метою захисту власної інформаційної безпеки.

Використана література:

1. Коваленко Оксана. «Украинская правда». Анатомия вербовки. Российские агенты в Украине. 08.03.2018 / «Украинско-российское обозрение». Режим доступу: <https://politua.org/2018/03/08/38273/>
2. «Улібнитесь, вас вербуют!». Укринформ. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ru/rubric-society/2305462-ulybnites-vas-verbuut-tehnologii-gibridnoj-vojny.html>
3. Журналисты рассказали, как российские спецслужбы вербуют украинцев. / Фокус. Режим доступу: <https://focus.ua/politics/393010/>
4. Какрусский мир вербует белорусских журналистов. Режим доступу: <https://www.dw.com/ru/%D0%BA%D0%B0%D0%BA-%D1%80%D1%83%D1%81%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BC%D0%B8%D1%80-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B1%D1%83%D0%B5%D1%82-%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%81%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2/a-39799111>

Голосна О.С.

МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Проблема використання інформаційно-маніпулятивних технологій Російською Федерацією на сьогоднішній день є надзвичайно актуальною з огляду на вкрай негативні наслідки їх деструктивного впливу на свідомість громадян як України, так і світу в умовах розгортання воєн нового типу – гібридних воєн. Відповідно застосування новітніх гібридних засобів проведення актів агресії до іншої держави із залученням потужного арсеналу інформаційних заходів вимагає суттєвого аналізу даної проблеми задля виявлення первинних ознак інформаційної агресії і попередження їх в майбутньому.

Широкий спектр інформаційно-пропагандистських заходів РФ став складовою операції з анексії Криму та збройного захоплення Донбасу. Поміж найбільш популярних технологій маніпулювання масовою свідомістю були наступні:

- «інформаційна блокада», що була спрямована на формування інформаційного вакууму для українських ЗМІ в Криму і, частково, на Сході

України та подавала факти під єдиним вигідним для Кремля кутом зору;

- *«використання медіаторів»* або так званих *«лідерів думки»* – політичних діячів, представників релігійних конфесій, діячів культури, науки, мистецтва, спортсменів, військових;
- методи *«ефекту першості»* та *«упереджувального удару»* завдяки оперативності донесення матеріалу до отримувача давали змогу ЗМІ Росії формувати бажане уявлення про події;
- *«переписування історії»* відіграло потужну роль у процесі руйнування історичної пам'яті;
- метод *«зворотного зв'язку»* передбачав проведення штучно інсценованих масових акцій на підтримку відокремлення Криму та Донбасу від України;
- прийоми *«емоційного резонансу»*, *«сенсаційності»* та *«психологічного шоку»* використовувалися для створення у широкої аудиторії антиукраїнських та антиісламських настроїв;
- *«повторення»* одних і тих же тверджень мало на меті сформувати у населення єдине бачення подій та спрямовувалося не на ідеологічні установки, а на буденну свідомість громадян;
- *«рейтингування»* застосовувалося кремлівськими медіа для виправдання агресивних дій російської влади, мотивуючи це вимогою суспільства.

Гофман А.І.

ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕКСТІВ

Практична діяльність військового перекладача виключно різноманітна. Вона охоплює усний двосторонній переклад заходів міжнародного військового співробітництва (доведення бойової обстановки в штабі ООС та брифінги військових аташе), допиту військовополоненого та радіообміну, а також письмовий переклад бойових документів, військових та військово-технічних текстів з іноземної мови українською і навпаки, читання топографічних карт, розшифрування умовних тактичних знаків. Це зобов'язує офіцера-перекладача добре знати бойову техніку, військову термінологію, аббревіатури, організаційно-штатну структуру різних військових формувань і штабів, озброєння, тактику ведення бойових дій своїх військ і ймовірного противника тощо.

Ми погоджуємося з класифікацією, запропонованою В.В. Балабіним, який пропонує поділяти військові тексти на військово-політичні, військово-технічні та військово-спеціальні.

При цьому військово-спеціальні тексти можна визначати як особливий вид документів, що має суттєві відмінності від військово-політичних і військово-технічних. Вони характеризуються спрямованістю на вузьке коло адресантів, і часто представлені документами з грифом обмеженого доступу. Сфери функціонування цих текстів суто військові і включають стратегію і тактику, рівні ведення війни, види військових операцій (наступ, оборону, марш, зустрічний бій), бойове забезпечення, тилове забезпечення, воєнну економіку та

фінанси, мобілізаційні можливості, резерв, бойову готовність тощо. Прикладами таких текстів можуть слугувати наступні: *National Defence Strategy of the United States of America (Національна оборонна стратегія США)*; *JP 3-0, Joint Operations (Спільні операції)*; *Field Manual (Бойовий Статут) No. 3* тощо.

Військово-спеціальні тексти виконують командно-наказову функцію та функцію повідомлення (доведення до підлеглих рішення командира, бойових завдань і спеціальної інформації), організаційно-регулятивну функцію (встановлення прав і обов'язків військовослужбовців).

Спосіб викладення цих текстів відрізняється граничною ясністю, стислістю і лаконічністю висловлювань, схильністю до якомога короткого і максимально чіткого формулювання, що не допускає різних тлумачень, конкретністю інформації, що міститься в документах, динамічністю і експресивністю її передачі, однозначністю її сприйняття. Часто ці тексти представлені у вигляді графічних документів з використанням схем і карт.

Так, зокрема у *Field Manual (Бойовому Статуті США)* окремі пункти доповнюються великою кількістю зображень і схем. Зокрема, кожен маневр наступальних операцій (7-21) спочатку чітко описується, а потім зображується графічно (охоплення, фронтальна атака, проникнення).

Гуревич Ю.А.

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙН

Визначення основних геополітичних чинників, що впливають формують мету та завдання інформаційної війни тієї чи іншої країни, дасть змогу краще розуміти цілі та причини ведення такої війни, а також дасть можливість прогнозувати їх в майбутньому. В ході цього дослідження, за приклад я взяв геополітичну концепцію Росії *«русский мир»*, яка фактично формує її зовнішню політику та яка є основою для виправдання своєї агресії проти України.

В першу чергу, необхідно визначити що таке геополітика та яким чином вона впливає на формування мети та завдань інформаційної війни.

Геополітика – це наука, яка вивчає принципи, закономірності та закони просторово-часової організації суспільства, держави, регіону і світу в загальному з урахуванням системної взаємодії між собою географічних, політичних, соціальних, економічних, військових, етнічних і інших чинників. В наукових колах аналізу піддаються географічні, історичні та соціологічні аспекти питань, які пов'язані із політикою та просторовим розташуванням структур різних рівнів (від держави до міжнародних організацій). При цьому географії надається політичне, економічне та стратегічне значення.

В сучасну епоху інформаційної революції руйнуються практично всі традиційні “імперативи” “класичної” геополітики. Сучасний світовий простір все важче характеризувати як “міждержавний” – з погляду його розподілу, принципів функціонування суспільних спільнот, викликів сучасному етапу всесвітньої історії. Потрібно звернути увагу на те, що сьогодні три головні

засади, на яких базувалися класичні уявлення про міжнародні відносини, а саме територія, суверенітет, безпека, не можуть більше вважатися адекватною новим реаліям.

Це дає підстави говорити про наявність таких важливих тенденцій сучасного силового протистояння, як використання нових геоекономічних технологій для повного або часткового паралічу економіки, а також геополітичне інформаційне протиборство.

Геополітичне інформаційне протиборство є однією із сучасних форм боротьби між державами, а також система заходів, яка здійснюється однією державою з метою порушення інформаційної безпеки іншої держави, при одночасному захисті від аналогічних дій з боку супротивної держави.

В основі зовнішньої політики держави лежить якась геополітична концепція, все не відбувається просто так, у всього є своя причина.

В основі агресивної політики Росії проти України лежить концепція «*русский мир*», яка є ідеологічним наповненням національної ідеї, та формує зовнішню політику Росії, щодо своїх сусідів у в формі еклектичних поєднувань елементів панславізму, євразійства, російського месіанства та імперіалізму (в тому числі у вигляді неформальної імперії), ідеології російського більшовизму і крайніх націоналістичних течій російського білого антикомуністичного руху років громадянської війни в Росії в еміграції. На початку «*русский мир*» був підґрунтям для створення «Євразійського союзу», який мав на меті замінити СРСР та реставрувати його порядки у нових умовах, де головною складовою якої мала б бути проросійська Україна. Але згодом ця концепція перетворилася на виправдання агресії Росії проти України.

В цілому, російські ЗМІ проводять свою редакційну політику в напрямі творення нового світогляду та «просування» потрібної ідеології, архетипів, міфів, стереотипів (в тому числі реакційних стереотипів) у контексті ментальності як важливої етнопсихологічної ознаки нації, — хаотичним шляхом, несистематизованою подачею інформації, ситуативним зверненням до певних рис менталітету нації та інерційним використанням міфів з метою руйнації цілісної картини, розмиванням орієнтирів, що дезорієнтує суспільство та полегшує управління ним.

Отже, геополітика впливає на формування мети та завдань інформаційної війни. Щоб виявити ці чинники необхідно спочатку зрозуміти саму суть геополітики та її роль формуванні порядку денного у світі. Адже інформаційна політика впливає із геополітичного положення держави. Як приклад Росія. Яка після розпаду радянського союзу намагається повернути втрачені позиції у світі. Для того щоб виправдати свої агресивні дії та мобілізувати ресурси Росія використовує концепцію «*русский мир*».

Тому розбираючись в геополітичних чинниках, які впливають на формування інформаційної політики держави ми зможемо: передбачити поведінку держав, знати її вразливі місця, ефективно та обережно формувати свою зовнішню політику та мати чітке уявлення про сучасні міжнародні відносини.

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

У військовому перекладі дуже велике значення має точність перекладу, оскільки перекладений матеріал може слугувати основою для прийняття важливих рішень, проведення військових операцій і т.д. Тому адекватність перекладу військових матеріалів передбачає не тільки точну передачу змісту матеріалу, але й ретельну передачу його структурної форми, послідовності викладу та низку інших факторів, які можуть вважатися непотрібними, формальними, але мають велике значення для військового фахівця. Такі, як наприклад, граматичні особливості.

Взагалі, варто зазначити, що граматична структура речення військових текстів має ряд особливостей:

1. Наявність довгих речень, які включають велику кількість другорядних і однорядних членів. При цьому залежні від підмета і присудка слова часто стоять на відстані від того слова, яке вони визначають.
2. Вживання багатокomпонентних атрибутивних словосполучень.
3. Вживання означень, утворених шляхом стяжки цілих синтаксичних груп.
4. Вживання синтаксичних конструкцій, пасивних конструкцій, зворотів (об'єктний відмінок з інфінітивом, називний відмінок з інфінітивом).
5. Наявність пропусків деяких службових слів (артиклів, допоміжних дієслів) особливо в таблицях, графіках, специфікаціях.

Отже, підсумовуючи усе вище зазначене, можна виокремити наступні граматичні особливості військово-технічних текстів:

1. Граматичний аспект перекладу полягає у правильному підборі лексико-граматичних засобів, з урахуванням існуючих літературних норм мови, якою виконується переклад.
2. Військово-технічні тексти мають стильність, чіткість та конкретність формулювань, точність викладу, що забезпечує логічну передачу думок, чітке відмежування однієї думки від іншої, легкість сприйняття даної інформації.
3. Граматично правильний переклад військових матеріалів значною мірою залежить від правильного перекладу термінів, тому більшу частину військової лексики займають військово-технічні терміни з максимальним смисловим навантаженням.

Дашківська О.В.

«ЗАМОРОЖЕНІ» КОНФЛІКТИ ЯК НАСЛІДОК ГЕОПОЛІТИКИ РОСІЇ

Одним з найбільш ключових та важливих завдань, яке стоїть перед світовим співтовариством, та яке потребує негайного вирішення є питання забезпечення міжнародного миру та безпеки. Адже, сьогодні на політичній карті світу виникають як нові збройні конфлікти, так і в невирішеному досі стані залишається значна кількість конфліктів, які отримали статус «замороженого» протистояння. Якщо поглянути на географію таких конфліктів,

то вона є доволі широкою. Так, основними конфліктогенними регіонами на пострадянському просторі, де конфлікти знаходяться в «замороженому» стані, є території, так званих, самопроголошених Нагірно-Карабахської Республіки, Придністровської-Молдавської Республіки, Республіки Абхазія, Південно-Осетинської Республіки, з 2014 року до цього переліку можна, нажаль, віднести і тимчасово окуповану РФ територію АРК та частину територій Донецької та Луганської областей. На Близькому Сході вони в основному представлені арабсько-ізраїльським протистоянням. Крім того, існують також численні конфлікти на території Азії та Африки. В Європі це в першу чергу конфліктні регіони колишньої Югославської республіки, а також досі невирішеним залишається Кіпрське питання.

Безперечно кожен з даних конфліктів має свою достатньо складну внутрішню історію та причини виникнення. Проте, не менш важливим залишається зовнішній фактор, який безпосередньо впливає на процес врегулювання конфліктів, і якому ми приділимо свою основну увагу. Проекцією геополітичного суперництва та боротьби великих держав за ресурси і зони політичного впливу на регіональному та локальному рівні є стимулювання місцевих конфліктів. Хоча сучасні конфлікти мають переважно внутрішній характер і їхньою основою є міжнаціональні, міжетнічні або міжконфесійні протиріччя, зовнішнє втручання збоку дуже часто не влягоджує, а загострює конфлікти.

Зокрема, така тенденція яскраво ілюструється політикою Російської Федерації. Її активне посередництво у врегулюванні конфліктів на пострадянському просторі не мало успіху в жодному з них, а навпаки, призвело до загострення протистояння. І цьому є логічне пояснення. РФ розглядає територію пострадянського простору виключно як зону свого геополітичного впливу, тим самим зберігаючи напруженість у зонах «заморожених» конфліктів, вона впливає як на внутрішню та зовнішню політику даних держав, так і на загальну політику ЄС та НАТО.

До того часу поки існуючий режим в РФ буде залишатися, буде залишатися й ця політика. Така політика РФ характерна не тільки для існуючого режиму РФ, а взагалі для РФ – це її генетика. Це історично сформовані традиції. Тому очікувати, що хоча б в найближчому часі щось зміниться не варто. Таким чином, зазначимо, що країнам ЄС, і також особливо США варто застосовувати більш рішучі заходи щодо стримування та нейтралізації тієї агресивної політики, яку сьогодні веде РФ.

Дашиківська О.В.

РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ БІЖЕНЦІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Сучасне розуміння визначення поняття «біженець» в міжнародному праві формується під впливом двох документів: Конвенції ООН «Про статус біженців» 1951 року та Протокол до неї 1967 року. Конвенція визначає часові та географічні обмеження, щодо встановлення статусу біженця, стосується

європейських країн та подій, що відбулись до 1 січня 1951 року. Однак, Протокол 1967 року усуває обмеження щодо всіх держав та подій що відбулись у минулому чи відбудуться в майбутньому.

Термін «біженець» має об'ємне визначення, однак найбільш вдалим та змістовним на мою думку є визначення Конвенції Організації африканської єдності 1969 року «визначення поширюється також на особу, яка в результаті зовнішньої агресії, окупації, іноземного панування або подій, що серйозно порушують громадський порядок, змушена залишити своє звичайне місце проживання». Відповідно до Загальної декларації прав людини, одним із основоположних є право на пошук притулку. В Конвенції зазначено, що всі особи, що шукають притулок, повинні мати доступ до справедливих та ефективних процедур розгляду їх заяв, отримуючи на період розгляду дозвіл на перебування в країні. Важливим моментом є те, що біженець фактично не користується захистом країни, громадянином якої він є, що ставить його в нерівне становище не тільки з громадянами країни притулку, а й з іноземцями, що легально перебувають на території цієї держави. Для запобігання дискримінації біженці мають бути забезпечені рівними правами та свободами, на рівні інших іноземців, що перебувають на території країни притулку. Соціальні гарантії є сферою дії національного законодавства, тому стандарти не можуть бути врегульовані нормами міжнародного законодавства. Однак, відповідно до принципу відмови від будь-яких форм дискримінації, біженці, що законно проживають на території держави, мають право на соціальне піклування в розмірах, передбачених, як правило, для громадян країни проживання. Гуманітарна катастрофа, викликана масовим напливом мігрантів з країн Близького Сходу та Африки в середині 2015 року, вже була названа європейською міграційною кризою, найбільшою з часів Другої світової війни.

Окремою істотною проблемою може стати додатковий тиск прибулих біженців на ринок праці в європейських країнах, що, у свою чергу, може посилити проблему безробіття, ніж вона актуалізована сьогодні. Таким чином, нинішня проблема динамічного зростання кількості біженців в ЄС може стати причиною загострення соціально-економічних проблем і відчутного зростання громадського невдоволення в країнах ЄС, що пов'язується з мігрантами.

*Діміч Ю.О.
Чистик О. М.*

ОБОРОННЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО НАПРЯМКИ ДО СТАНДАРТІВ НАТО

Відповідно до ст. 11 ЗУ «Про Оборону України» Генеральний Штаб Збройних Сил України визначає потреби в особовому складі, озброєнні, військовій техніці, матеріально-технічних, енергетичних, фінансових, інформаційних ресурсах, продовольстві, земельних і водних ділянках, комунікаціях, фондах та майні, необхідних для належного виконання завдань

Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями, контролює повноту і якість їх отримання.

Для визначення потреб Збройних Сил України Головне управління оборонного та мобілізаційного планування складає орієнтовний план утримання та розвитку Збройних Сил України.

Орієнтовний план утримання та розвитку ЗСУ підписує начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України та затверджує Міністр оборони України. Потреба на 2019 рік затверджена у сумі 208,7 млрд. грн. (або 5,2 % ВВП- 3 946,9 млрд. грн.). З них: на озброєння та військову техніку 49,2 млрд. грн.(23 %); на інфраструктуру 8,8 млрд. грн. (4%); на експлуатаційні витрати 37,0 млрд. грн. (18 %); на персонал 113,7 млрд. грн. (55 %).

Розподіляє доведений Міністерством Фінансів граничний обсяг видатків – Бюджетна комісія Міністерства оборони України. На 2019 рік доведено 82,0 млрд. грн.

Державний бюджет України на 2019 р. становить – 101,7 млрд. грн., що порівняно з 2018 роком на 10,1 млрд. грн. більше. З них на 2019 рік виділено: на персонал 66,6 млрд. грн. (65,5 %); на озброєння і військову техніку 16,9 млрд. грн. (16,7 %); на інфраструктуру 4,1 млрд. грн. (4,0 %); на експлуатаційні витрати 14,1 млрд. грн. (13,8 %).

Отже, обсяг коштів, який виділяється Міністерством оборони України, визначає обсяги завдань та заходів оборонного планування, але ми бачимо, що фінансування сфери оборони здійснюється на рівні 40 – 50% від визначеної потреби.

Досвід з оборонного планування держав членів НАТО свідчить про те, що система планування, програмування, формування бюджету та їх реалізація складає основу забезпечення ефективного будівництва збройних сил і розглядається керівництвом країн в якості найбільш діючих механізмів забезпечення воєнної безпеки та оборони суспільства і держави. Тому у всіх провідних країнах світу оборонне планування є функцією держави.

Отже, світова практика показує, що планування ресурсів має бути складовою процесу оборонного планування і визначати обсяги фінансування як засобу досягнення цілей планування тобто здатності держави до оборони.

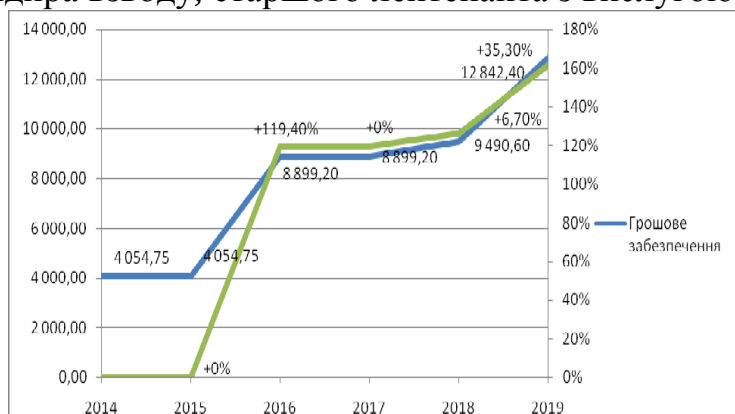
Дітковський К.Ю.

АНАЛІЗ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У 2014-2019 РОКАХ

У зв'язку з веденням бойових дій на Сході країни все частіше постає питання підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців. Якісне комплектування Збройних сил України є однією із головних проблем під час формування майбутнього ЗС України. Питання вдосконалення системи забезпечення військовослужбовців ЗС України, зокрема збільшення грошового забезпечення, сьогодні постає дуже гостро через відтік кваліфікованих кадрів.

Для аналізу росту грошового забезпечення та його місця серед соціально-економічних чинників держави, за базовий рік був взятий 2014 рік – рік в якому була розпочата Антитерористична операція(АТО). В цьому році відбувся переломний момент зі спаду на ріст забезпечуваності коштами Збройних Сил України.

На графіку 1 зазначені фактичні дані щодо виплати грошового забезпечення командира взводу, старшого лейтенанта з вислугою до 10 років.

Графік росту грошового забезпечення командира взводу

Графік 1

Переглянувши дані за 6 років можна простежити декілька етапів підвищення рівня грошового забезпечення, а саме: 2016 рік, 2018 рік та 2019 рік.

У період за 2014-2015 роки розмір грошового забезпечення знаходився на недостатньому рівні та не змінювався. Грошове забезпечення розраховувалося виходячи з посадового окладу та окладу за військовим званням та численною кількістю надбавок, розмір премії для офіцерського складу складав 90% та для військовослужбовців військової служби за контрактом 125% від посадового окладу.

Перший етап відображає ріст грошового забезпечення у 2016 році, причиною даного збільшення є підвищення відсоткової ставки премії. Масові звільнення з військової служби та неспроможність виконання військовослужбовцями поставлених перед ними бойових завдань спонукало Уряд реалізувати заходи щодо заохочення та стимулювання військовослужбовців. Впровадження нової системи грошового забезпечення, яка б задовольняла інтереси військовослужбовців займає багато часу та зусиль, а діяти потрібно було просто зараз. Тому ефективним рішенням було збільшення розміру премій: для офіцерів від 350% до 420%, для військовослужбовців за контрактом від 425% до 680% від посадового окладу, що збільшило загальний розмір грошового забезпечення більш ніж у два рази.

Другий етап збільшення відбувся у 2018 році, коли відбулися довгоочікувані зміни у системі нарахування грошового забезпечення: змінилася структура, скасовано значну кількість надбавок та запроваджено порядок нарахування грошового забезпечення. Відбувся перерозподіл питомої ваги основних та додаткових видів грошового забезпечення на користь перших. На прикладі командира взводу основні види збільшилися від 15% до 60% загальної суми грошового забезпечення, а саме: посадовий оклад збільшився у 2,9 рази, а

оклад за військовим званням старшого лейтенанта у 10,4 рази. В свою чергу питома вага додаткових видів зменшилася від 85% до 40% загальної суми грошового забезпечення.

Третій і останній етап підвищення був у 2019 році. Даний ріст грошового забезпечення був спрямований на підняття рівня соціального захисту військовослужбовців і загальна сума грошового забезпечення збільшилася на 35% шляхом збільшенням додаткових видів грошового забезпечення.

Дмитренко О.Р.

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕОПОЛІТИЧНИХ АМБІЦІЙ

Неоднозначне та багатомірне явище національного інтересу формується під впливом низки чинників, пов'язаних зі специфікою становлення конкретної нації. Він має два аспекти - внутрішній і зовнішній. Внутрішня та зовнішня політика є двома інструментами держави для реалізації відповідних (внутрішнього та зовнішнього) аспектів свого державного/національного інтересу. Двома найзагальнішими видами політичної діяльності держави щодо реалізації її національного інтересу є внутрішньополітична та зовнішньополітична діяльність.

На сучасному етапі розвитку міжнародних відносин актуальності набувають саме регіональні геоекономічні переваги. Зовнішня політика будь-якої держави має рахуватися з геополітичними чинниками, які поєднують у собі географічні, політичні, економічні й інші особливості розташування даної держави в певному регіоні й утворюють її оточення, що впливає на характер національних інтересів. Сучасні міжнародні відносини можна охарактеризувати боротьбою за транспортно-комунікаційні коридори, транзит вантажів, енергетичні ресурси та доступ до них, регіональні умови господарювання і ринки збуту.

Зовнішня політика Російської Федерації, як і будь-якої іншої країни, формується на ряді міжнародних та внутрішніх нормативно-правових актів. Зовнішньополітична діяльність РФ визначається її Президентом і здійснюється Міністерством закордонних справ. Основні напрями та цілі здійснення зовнішньополітичної РФ висвітлені та прописані в концепції зовнішньої політики Російської Федерації, що була затверджена Президентом РФ від 12 лютого 2013. Цей документ являє собою систему поглядів на зміст, принципи і основні напрямки зовнішньополітичної діяльності Росії. Глобалізація людських проблем закономірно передбачає гуманізацію міжнародних та міждержавних відносин. Це означає, що політика ведеться заради людей, що інтереси людини, її права вище прерогатив держави: не люди живуть заради держави, а держава функціонує заради людей, покликана бути їх зброєю, засобом, а не самоцінністю. Головний критерій будь-яких державних і громадських інститутів - служіння людям. Однак, реальна зовнішня політика Росії суттєво відрізняється від положень, задекларованих у договорах, законах та концепціях.

Постає питання, чим керується російське керівництво у своїй зовнішньополітичній діяльності?

Дмитренко Р.Ю.

АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА ОБЛІКУ БЛАГОДІЙНОЇ ДОПОМОГИ

Наразі облік благодійної допомоги у військових частинах є невиправдано тривалою та формалізованою процедурою, що потребує змін.

У сучасних реаліях для внесення змін до кошторису у зв'язку з отриманням благодійної допомоги як в натуральній, так і в грошовій формі військова частина повинна подати забезпечувальному фінансовому органу та відповідальному виконавцю бюджетної підпрограми, а потім Державній казначейській службі пакет документів (заявка на кошти до кінця року (форма № 9/фс), довідки, копії актів тощо). Кожен з таких документів вимагає підпису уповноваженої особи. І на даному етапі виникає проблема в організації документообігу, оскільки збір необхідних підписів для оформлення документів щодо обліку благодійної допомоги може суттєво затягнутися. Це призводить до зміни купівельної спроможності грошей, псування продуктів харчування, ушкодження активів та простою іншої благодійної допомоги у натуральній формі. У такому випадку ефективність використання благодійної допомоги у військових частинах регресує.

Одним із альтернативних варіантів має стати автоматизована система надходження, оформлення і використання благодійної допомоги у військових частинах. Електронний документообіг оптимізує дану процедури та мінімізує строки її практичної реалізації. Переваги електронних документів очевидні, оскільки вони оперативно передаються на будь-які відстані та створюють можливість одночасної розсилки документів одразу кільком адресатам. У свою чергу, електронний документообіг передбачає використання електронного цифрового підпису. Перш за все, це мінімізує час збирання підписів, що є необхідними для оформлення документів для обліку благодійної допомоги. Крім того, підробка електронного цифрового підпису неможлива, тому він як засіб контролю походження і цілісності інформації є ефективним інструментом забезпечення інформаційної безпеки таких документів.

При цьому, наразі наявна велика кількість програмних платформ, які здатні забезпечити електронний документообіг у військових частинах. Та є необхідність у створенні автоматизованого механізму електронного відпрацювання необхідних документів до контролюючих органів у найкоротші терміни та з забезпеченням високого рівня інформаційної безпеки. На нашу думку, це є важливим кроком на шляху до дійсно ефективного, гармонізованого та осучасненого обліку та використання благодійної допомоги на теренах військових частин.

ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗТАШУВАННЯ ПІДРОЗДІЛУ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК НА ОСНОВІ ГЕОПРОСТОРОВОГО АНАЛІЗУ

Розбір ведення сучасного загальновійськового бою показав необхідність розробки методики оптимізації розташування підрозділів сухопутних військ на місцевості, адже тактичні властивості місцевості значно впливають на характер та сценарій проведення бойових дій, а їх аналіз лише за топографічною картою без застосування сучасних технологій - складне завдання. Попередні дослідження в цьому напрямку в основному мають лише теоретичний характер і не враховують можливість використання сучасних геоінформаційних систем.

Методика виконання просторового аналізу, яка взяла за основу методологію, наведену в фундаментальній праці Е. Мітчелла “Керівництво з ГІС-аналізу” та була адаптована відповідно до задач ЗСУ містить наступні етапи:

1. Вибір критеріїв для розміщення підрозділу на місцевості на основі керівних документів та бойової обстановки;
2. Вибір та оцінка вхідних даних з цифрової топографічної карти ЗСУ;
3. Вибір інструментів Spatial Analyst для визначення тактичних властивостей місцевості;
4. Проведення аналізу та обробки даних в середовищі Model Builder;
5. Відображення та передача результатів обробки зацікавленим підрозділам ЗСУ через автоматизовані системи управління військами.

Вхідними даними для аналізу є шари з цифрової топографічної карти (ЦТК), яка створена відповідно до Військового стандарту 01.110.001 ЗСУ, вони містять просторову та атрибутивну інформацію. Проаналізувавши шари ЦТК, можна визначити основні тактичні властивості через характерні поєднання елементів місцевості. Саме оптимальні тактичні властивості місцевості є головним показником під час вибору місця розташування підрозділу. Захисні властивості місцевості є поєднанням рослинного покриву, рельєфу, природних та штучних укриттів. Прохідність місцевості визначається розвитком дорожньої мережі, типом ґрунту, рослинним покривом та ухилом рельєфу. Умови ведення вогню та спостереження залежать від унікальних для кожної точки місцевості зон видимості. В результаті аналізу та зваженого накладання властивостей місцевості, перерахованих вище, і отримується інформація про оптимальні ділянки розташування підрозділу відповідно до вимог Бойового Статуту та бойової обстановки.

Отже, наведена методика дозволяє виконувати аналіз тактичних властивостей місцевості швидше і точніше у порівнянні з аналізом паперової топографічної карти. Гнучкість моделі просторового аналізу створює можливість моделювання тактичних характеристик будь-якої місцевості та прогнозування їх змін відповідно до наслідків ведення бойових дій.

МОВНИЙ ФАКТОР, ЯК ЕЛЕМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЦІЛЬОВІ АУДИТОРІЇ

Про вплив на людей за допомогою мови написано значну кількість досліджень. Проте увага дослідників зазвичай прикута до питання, яким саме чином мова застосовується в комунікації для здійснення психологічного впливу. Основна ж увага в даному дослідженні зосереджена на наративі застосування мови, тобто мова позиціонується не як об'єкт-інструмент впливу, а як фактор.

Актуальність теми зумовлена ситуацією в мовній галузі, яка склалася в Україні. Її проблемність полягає в історично сформованому розподілі суспільства за критерієм використання двох домінуючих, і фактично конкуруючих, мов. Ця проблема визначається, як мовне питання. Наразі не існує релевантної та достовірної інформації про пропорції їх використання в країні, але відомо, що розподіл відбувається за регіональним принципом із Заходу на Схід. Саме тому ця проблема зазвичай розглядається в контексті культурного розриву між двома умовними частинами України.

Мова є наріжним каменем в питанні консолідації українського суспільства. Мовне питання неодноразово застосовувалося в різних регіонах на різних рівнях і використовувалося як інструмент для маніпуляцій, як у внутрішньополітичному середовищі, так і ззовні. Проблема має глибоке історичне коріння, а сучасне становище має очевидні витоки. Неспроможність політичної влади, на етапі становлення України, сформулювати державницьку мовну політику і підтримати українську мову в якості загальнонаціональної, вилилося у проблеми від яких страждає сучасне суспільство.

Найвизначнішим викликом для нашої країни на даному етапі є війна на Сході. Однією з першопричин цієї проблеми була культурно-інформаційна незахищеність суспільства тих регіонів, невід'ємною складовою якої є мовне питання. Сучасна влада прийняла до уваги цей гіркий досвід і намагається створити позитивну тенденцію, впроваджуючи різні зміни для виправлення мовної ситуації в країні.

Подальше дослідження визначеної теми повинне дати відповідь на наступні запитання: яким чином мовний фактор може застосовуватись в контексті інформаційного протиборства; які підходи в роботі з цільовими аудиторіями застосовуються під час цього процесу; яким чином сформулювати пропозиції для ефективних (проти-)дій психологічного впливу на цільові аудиторії.

Золотко А.В.

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА

Реформування нашої держави в умовах триваючого збройного конфлікту

на фоні нових викликів та загроз її безпеки актуалізує підвищення ролі військового права, яке регулює суспільні відносини, пов'язані з організацією функціонування військових формувань та захистом держави у разі збройної агресії або збройного конфлікту.

За роки незалежності України розвиток військового права мав суперечливий характер. Постановою президії Головної ради ВАК України від 13.05.1993 р. № 1/9 спеціальність «військове право» була включена до переліку спеціальностей наукових працівників. Однак 28.11.2000 р. згідно з п.2 наказу Вищої атестаційної комісії України № 586 її було вилучено з вказаного переліку. Тривалий час даний напрямок не розвивався, адже роль армії в країні була неоцінена належним чином. Про це свідчить відсутність будь-яких досліджень у цій сфері та належного нормативно-правового регулювання.

Але у 2014 році події на Сході змусили змінити відношення уряду, науковців безпосередньо військовослужбовців до правового забезпечення ЗСУ. Наразі фахівці військового права активно формують теоретичне підґрунтя законодавчого регулювання проблемних питань (соціальне забезпечення військовослужбовців, навчання у ВВНЗ, можливості реалізації жінок-військовослужбовців у ЗСУ та інше).

Отже, підтримання державою розвитку галузі військового права об'єктивно сприятиме підвищенню авторитету нашої влади та Збройних Сил як в Україні, так і за її межами.

Зубань К.Г.

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ ТА СПОЖИВЧИЙ КОШИК

Базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Прожитковий мінімум – це вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я, набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Обсяг прожиткового мінімуму містить два елементи – фізіологічний та соціальний.

Фізіологічний мінімум – це вартісне вираження матеріальних цінностей, конче необхідних для існування. Фізіологічний мінімум орієнтований тільки на задоволення фізіологічних потреб людини. В світовій практиці він становить 85-87% загального прожиткового мінімуму, а решта припадає на соціальну частину – певний набір духовних цінностей мінімально прийнятого рівня життя.

Соціальний мінімум або показник мінімального достатку включає мінімальні духовні та соціальні потреби, отже, задовольняє більш високий рівень потреб сім'ї.

Сьогодні величина прожиткового мінімуму в Україні не враховує життєво необхідних витрат та потреб сучасної людини на будівництво або оренду житла, освіти, оздоровлення, платні медичні послуги та лікування, утримання дітей у дошкільних та шкільних навчальних закладах, послуги мобільного зв'язку, кабельного телебачення та Інтернету, підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги.

Наприклад, сучасний споживчий кошик США враховує витрати на 300 видів продуктів, товарів та послуг, зокрема, тютюнові та алкогольні вироби, освіту, мобільний зв'язок. У Великій Британії в споживчий кошик включено 350 складових, у тому числі, шампанське та пиво, акустична гітара, предмети домашнього вжитку, наприклад, дверні ручки, витрати на садівника. Французи у споживчому кошику враховують витрати на відвідування перукарні, придбання косметичних засобів, оренду автомобіля, таксі, харчування для домашніх улюбленців.

Нині більшість країн з розвинутою ринковою економікою все виразніше "соціалізують" свою політику, максимально наближаючи її до забезпечення потреб працюючого населення. Так, аналіз розподілу національного доходу в США свідчить, що частка заробітної плати настільки велика, що забезпечує формування так званого середнього класу, який є основою соціально-економічної стабільності, зростання економічного потенціалу країни.

Отже, необхідно переглянути та скорегувати споживчий кошик країни, оцінити його за фактичними цінами. Включити до нього не лише продукти, а й необхідні послуги.

Коваленко В.О.

КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ

На сьогоднішній день нагальним питанням стоїть проблема наявності методу аналізу військових текстів, що б характеризувався об'єктивністю висновків з метою подальшої інтерпретації результатів. Таким методом ми розглядаємо метод контент-аналізу. Ученим, що займаються контент-аналітичними дослідженнями, протягом тривалого часу цілком правильним здавалося класичне визначення, яке дав контент-аналізу Б. Берельсон: «Контент-аналіз – це дослідницька техніка для об'єктивного, системного і кількісного опису наявного змісту комунікації, яка відповідає цілям її дослідника». Але зараз багатьом вченим зрозуміло, що таке визначення застаріло. Контент-аналіз розвинувся у метод вивчення документів, він може розкривати не тільки експліцитний, але й імпліцитний зміст комунікації, а об'єктивність, системність та кількісність не вичерпують усіх принципів й умов контент-аналізу.

Щоправда, деякі вчені ще повторюють у власних визначеннях контент-аналізу основні положення Б.Берельсона. Так, А.Г. і Г.А. Зеодорсон вважають,

що «контент-аналіз – дослідницька техніка, яка використовується для об'єктивного, системного, кількісного опису і аналізу змісту письмової, усної чи зображальної комунікації. Використовуючи систематичну класифікацію аналітично відокремлених компонентів тексту, що вивчається, дослідник ідентифікує спеціальні чи загальні теми, не очевидні для поверхового погляду, і виявляється здатним судити, наприклад, про характер впливу (умисного чи невмисного), який цей текст здійснює на сприймаючих комунікацію».

Цим дослідникам фактичного вторять Р.Маунтц, К.Холм і П.Хюрбнер, які вважають, що «контент-аналіз можна визначити як дослідницьку техніку, з допомогою якої об'єктивно і систематично встановлюються й описуються характеристики тексту і звідки робляться висновки про позамовні характеристики осіб та соціальних агрегацій». Ще більш коротке визначення дав Ф.Стоун: «Контент-аналіз є дослідницька техніка для отримання висновків при посередництві систематичного та об'єктивного ототожнення точно встановлених характеристик у межах тексту».

Зараз уже багатьом дослідникам зрозуміло, що контент-аналіз можна здійснювати не лише на текстових, а й на будь-яких інших документальних джерелах. Предметом дослідження може бути будь-яка проблема, яку висвітлює чи навпаки оминає увагою документ, і через те з допомогою контент-аналізу можна досліджувати соціальну дійсність. Але це не вичерпує можливостей контент-аналізу. З його допомогою також можна з успіхом вивчати внутрішню структуру самого документа, вирішувати проблему його авторства, досліджувати закономірності його побудови.

У вищезазначених визначеннях ми бачимо погляд на контент-аналіз як на суто розрахункову техніку чи другорядний метод, заснований тільки на підрахункових операціях. Але у наш час контент-аналіз став самостійним якісно-кількісним методом з допомогою якого ми можемо здійснювати весь цикл дослідження документа від вибору одиниць дослідження до інтерпретації результатів.

Колодюк М.А.

МЕДІАДЖИХАД СУЧАСНИХ ТЕРОРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Актуальність дослідження. Стрімкий розвиток інформаційного суспільства та доступність інформаційних технологій значно розширили сферу діяльності терористичних організацій, діяльність яких давно перейшла за національні межі й перетворилась у масштабне соціально-політичне явище, що представляє загрозу безпеці та життєво важливим інтересам як кожної особи, так і всього суспільства. Широке запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем у всіх сферах створює сприятливі умови для розгортання відносно нового типу терористичної діяльності – медіатероризму.

Медіатероризм або «медіакілерство» сучасних терористичних організацій полягає у спробах шляхом проведення спеціальних медіакампаній дестабілізувати суспільство, створити в ньому атмосферу громадянської

непокори, недовіри суспільства до дій та намірів влади й особливо – її силових структур, покликаних захищати суспільний порядок.

Для цього використовуються переважно Інтернет та електронна пошта, а в районах, що контролюються терористичними організаціями, – друковані ЗМІ та мережі ефірних й кабельних мас-медіа. Популярним є також розробка різноманітних мобільних додатків, поширення пропагандистських компакт-дисків, аудіокасет тощо.

«Медіаджихад» став одним з найважливіших напрямків діяльності терористів. Сучасні терористи періодично викладають в інтернет-простір професійно змонтовані відеоролики, що демонструють: акти насилля, показові страти, бойові дії, міць і військові успіхи, фотографії отриманих трофеїв та вбитих супротивників, руйнування культурних пам'яток, інтерв'ю з авторитетами, радикальними проповідниками і активістами.

Головним медіамайданчиком, що використовують терористи для поширення відеоматеріалів є популярний відеохостинг Youtube. У цьому секторі Інтернет-простору бойовики розміщують різне відео найширшого спрямування. Умовно відеоматеріали можна розділити на кілька типів: 1) презентаційне – демонструють міць, військові успіхи і є своєрідною відеовізиткою; 2) інтерв'ю з бойовиками і командирами; 3) «ритуальні» страти заручників і звернення до світових держав; 4) сцени «мирного життя».

Фінансові можливості терористичних організацій дозволяють створювати власні професійні студії та випускати пропагандистські фільми, що привертають увагу до дій терористів та створюють напружену атмосферу страху, вселяють глядачу почуття тривоги.

Також популярним стало створення та поширення в мережі певних медіапроектів, що сприяють залученню нових учасників та допомагають зміцнити владу над територією.

Отже, використовуючи медіапростір та демонстративні сили ЗМК сучасні терористичні організації активно розвивають свою медійну інфраструктуру, що дозволяє їм успішно вести пропаганду по всьому світу, вербувати нових членів до своїх лав та легітимізувати в мусульманському світі ідеї «халіфату». Тим не менш, в створеному віртуальному просторі здійснюється тиск на міжнародні відносини та формуються ефективні засоби для досягнення конкретних політичних та стратегічних цілей. Таким чином, під загрозою опиняється міжнародна безпека та політична безпека тих країн, проти державної влади яких терористичні організації здійснюють свою діяльність та її медіасупровід, що визначає необхідність організації відповідної інформаційної протидії.

Коляда А.

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ У СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Умови сучасної війни та військової служби висувають високі вимоги до психологічних якостей військовослужбовців, здійснюють вплив на учасників

бойових дій. Близько 30% військовослужбовців, що брали участь у бойових подіях в Іраці та Афганістані, мали виражені психологічні проблеми. В 2010 р серед американців цієї категорії був зафіксований 281 підтверджений випадок самогубства. Війна драматично впливає і на сім'ї військовослужбовців. У дружин учасників бойових дій відмічається ріст загального дистресу, тривоги, депресії, порівняно з фоновими показниками. У їх дітей на 11% збільшується ризик розвитку проблем психічного здоров'я та поведінки. Все це зумовлює велике значення стійкості учасників бойових дій та членів їх сімей.

Пропонується розглядати психологічну стійкість як багатогранний конструкт, що включає багато характеристик, відображає здатність військовослужбовця або групи відновлювати свій стан або адапційний процес, що дозволяє знижувати напругу бойової обстановки та хронічних стресів. Тобто психологічна стійкість – це не здатність зберігати свої кондиції, а здатність виявляти гнучкість, "підлаштовуватися".

Психологічна стійкість солдата на думку деяких авторів (Роберт Р. Сінклер, Томас В. Брітт) виявляється у наявності у нього:

- когнітивних ресурсів, що дозволяють ефективно вирішувати проблеми;
- емоційних умінь протистояти стресу;
- соціальних та сімейних ресурсів, які можуть бути задіяні у потрібний час;
- здатність знаходити цілі та сенс своєї служби;
- фізичній стійкості до тривалих труднощів.

Психологічна стійкість аналізується в системі, що задається наступними координатами:

- вимоги подій;
- стрес, копінг;
- індивідуальні фактори;
- організаційні фактори;
- результат.

Отже, тема психологічної стійкості військовослужбовців є важливою для вивчення у світлі усіх відомих наукових підходів до розуміння поняття, пов'язаних з цілісними та окремими особистісними якостями, констеляціями різних особистісних факторів, стилем поведінки.

Кривонос А.С.

КІБЕРПРОСТІР ЯК СФЕРА ГЛОБАЛЬНИХ КОНФРОНТАЦІЙ

Тенденції розвитку сучасних світових подій все частіше свідчать про зростання ескалації не лише в традиційному геостратегічному просторі, але й перенесення протиборства провідних держав у штучно створену "віртуальну" реальність – кібернетичний простір, світ електронних засобів масової комунікації та управління. Відповідно до ключових положень Стратегії національної безпеки США сучасні кібернетичні загрози є одним з найбільших

викликів державній, суспільній та економічній безпеці.

Сьогоднішні кібернетичні загрози вже можна порівняти із загрозами військового та (або) терористичного характеру. Тому кіберпростір вже об'явлено п'ятою середою для ведення бойових дій, як суша, море, повітряний та космічний простір. При цьому більшість потужних держав світу (США, Росія, ЄС, Китай, Індія та інші) перебувають нині на етапі створення і трансформації власних військових кібернетичних підрозділів з огляду на можливості використання мережі інтернет проти їх національних інтересів, а також отримання можливості впливати на інші держави.

За даними керівника компанії McAfee, оприлюдненими на Всесвітньому економічному форумі в Давосі 2018 р. , вже у 2017–2018 рр. понад 20 країн здійснювали різноманітні інформаційні операції та згідно з офіційними заявами військові кіберпідрозділи з виразно захисними функціями було створено у США (U.S. Cyber Command); Великобританії (урядовий Cyber Security Operations Centre); Німеччині (Internet Crime Unit та Federal Office for Information Security); Австралії (The Cyber security operations centre та багатьох інших країнах. Активну позицію щодо протидії кіберзагрозам посідають провідні міжнародні безпекові організації й передусім НАТО (Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence) та ОБСЄ.

Кібернебезпека як гіпотетична ймовірність завдання збитків національним інтересам стає наступною фазою ескалації напруженості в кібернетичному просторі. Усе зазначене спонукає держави світу дедалі активніше позиціюватися з питань внутрішньої та зовнішньої політики в контексті актуальних і потенційних кіберзагроз, розробляти й ухвалювати у цій сфері нормативні документи стратегічного змісту.

Таким чином, провідні держави світу дедалі більше уваги приділяють розвитку й захисту власних інформаційних ресурсів, а також можливості впливати на інформаційні ресурси інших країн, що загалом описується як проблема забезпечення кібербезпеки держави.

*Кузьменко В.М.
к.е.н., доц. Кондрашова-Діденко В.І.*

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ: ПАРАМЕТРИ КОНКУРЕНТНОСТІ

Глобалізування країнових економік перетворюють у реальність бажання національних підприємств працювати в просторі з найпривабливішим кліматом для своєї діяльності. Однією з ознак такого клімату є ефективна система оподаткування. Остання не є однаковою в різних країнах світу: в одних ефективна, в других слабкоефективна, а в третіх – взагалі неефективна.

Значний внесок у дослідження вітчизняної системи оподаткування зробили такі українські вчені, як: З. Варналій, Ю. Іванов, В. Кондрашова-Діденко, К. Швабій та інші. Проте дотепер залишаються певні аспекти, що потребують окремого дослідження. Йдеться насамперед про привабливість системи оподаткування в

Україні. Тому метою цього дослідження є виокремлення особливостей системи оподаткування в Україні, на основі яких визначатиметься її конкурентність.

Переваги національної податкової системи зумовлені імплементацією оптимальних податкових нормативів, за яких бюджетні доходи досягатимуть свого максимуму. Адже завищені ставки оподаткування спричиняють сповільнення економічної активності, податковий експорт, тінізацію розрахункових операцій, а занижені, у свою чергу, призводять до нестатку податкових надходжень та свавілля суб'єктів економічної діяльності. Оподаткування має бути, з одного боку, нейтральним (суттєво не впливати на реалізування економічних рішень), а з іншого – обмежувальником певних видів підприємницької діяльності через адміністративний контроль та індикативне регулювання.

Системи оподаткування в інтелектуально та індустріально розвинутих країнах мають схожі особливості: у них спостерігається тенденція до вищого рівня податків відносно ВВП – від 35%–50%, показники українського оподаткування поки що істотно від них відрізняються. Наприклад, за індексом економічної свободи США посідає 12 місце, Німеччина – 24, Японія – 30, Австралія – 5, Україна – 147; середньорічний час підготовки і подання звіту про податки у США складає 175 год., у Німеччині – 218, в Японії – 130, в Австралії – 105, а в Україні – 328. В категорії легкості сплати податків Україна має певні зрушення протягом 5-ти останніх років: вона піднялася з 160 позиції до 43, а минулого року посіла 54 місце [1]. Таким чином, Україна в даній категорії не має стабільності.

Антроповимірність системи оподаткування так само має удосконалитися. Йдеться про такі виміри діяльності суб'єктів системи оподаткування, що базуються на чесності, гідності, взаємоповазі та самоповазі, свободі, довірі, справедливості, креативності та інноваційності, моральній і матеріальній відповідальності тощо. Наразі мова про економічну та особистісну культуру суб'єктів оподаткування.

Отже, основні особливості вітчизняної системи оподаткування засвідчують, що вона не є дієвою та здатною конкурувати з такого роду системами розвинутих країн.

1. Paying Taxes 2019. The global picture. / World Bank Group and PwC. – 2019.

Лемешко Р.Р.

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРОТЬБА У ВОЄННІЙ СФЕРІ

Інформаційно-психологічна боротьба – це сукупність різноманітних форм, методів і засобів впливу на людей з метою зміни у бажаному напрямку їх психологічних характеристик (поглядів, думок, ціннісних орієнтацій, настроїв, мотивів, установок, стереотипів поведінки), а також групових норм, масових настроїв і громадської свідомості в цілому. Основним інструментом ведення інформаційно-психологічних війн є інформаційно-психологічної зброя. Інформаційно-психологічна зброя використовується при проведенні інформаційно-психологічних операцій і заходів, які мають за мету:

– викривлення одержуваної керівництвом конкурента (протидіючої сторони) інформації та нав'язування йому неправдивої і беззмістовної

інформації, що позбавляє його можливості правильно сприймати події і приймати вірні рішення;

- психологічну обробку соціальних груп (населення в цілому);
- ідеологічні диверсії та дезінформацію;
- підтримання сприятливої громадської думки;
- організацію масових демонстрацій під помилковими гаслами;
- пропаганду і поширення неправдивих чуток.

Термін “інформаційна війна” вживається в багатьох публікаціях: щодо явищ, які не підпадають під поняття війни (наприклад, боротьба за володіння засобами масової інформації, комп’ютерне злочинство); органів, що не уповноважені державою вести війну (наприклад, політичних, етнічних, релігійних груп, організованої злочинності, окремих індивідів, які озброєні інформаційними технологіями; усіх рівнів боротьби (індивідуальна, корпоративна, глобальна інформаційна війна); багатьох традиційних способів боротьби на інформаційному рівні та нетрадиційних, що виникли завдяки технологічним досягненням ХХ ст. (радіоелектронна боротьба, хакерська цифрова, кібернетична, комп’ютерна війна)

На думку військового керівництва США, у сучасних умовах організація і ведення психологічних операцій є обов’язковим елементом участі збройних сил у збройних конфліктах різної інтенсивності, миротворчих, гуманітарних і контртерористичних операціях. Оперативні психологічні операції здійснюються на всьому театрі воєнних дій для підтримки відповідних командувачів діями об’єднаної оперативної групи сил і засобів психологічних операцій або невеликих тактичних підрозділів психологічних операцій. Оперативні психологічні операції полягають у широкомасштабній трансляції телевізійних і радіопрограм, розповсюдженні газет, журналів і листівок. Тактичні психологічні операції – це дії сил і засобів психологічних операцій, що здійснюються у певних районах із сфокусованою дією на об’єкти. Тактичні психологічні операції проводяться невеликими підрозділами через розповсюдження листівок, трансляції телевізійних і радіопрограм, усне мовлення та наочну агітацію. Кожен вид збройних сил має у своєму розпорядженні власні сили і засоби психологічних операцій. Проте основний потенціал у цій галузі зосереджений у сухопутних військах, які є єдиними із видів збройних сил, що мають регулярні частини і підрозділи психологічних операцій в мирний час і значні резервні компоненти психологічних операцій з високим ступенем мобілізаційної готовності. На відміну від безпосередньо військовослужбовців, у інформаційній війні також беруть участь і цивільні особи, які можуть ухвалювати стратегічні рішення як персонал так званих мозкових центрів. Їх основу складають фахівці високої кваліфікації в галузі інформаційних технологій. Саме тому швидка мобілізація особового складу збройних сил у період розвитку конфліктів втрачає свою актуальність. Натомість передбачається “мобілізація” інформаційних центрів і вступ їх у війну першими. Вплив на ймовірного противника може здійснюватися і непрямым шляхом, наприклад, через Інтернет. У цьому випадку протилежній

стороні конфлікту не завжди вдасться визначити, що відбувається несанкціонований доступ в інформаційну мережу комп'ютерного хакера або підступи ворога. Такий характер дій передбачає наявність у кожного "комп'ютерного солдата" високого рівня незалежності й ініціативи. Він у змозі працювати самостійно, без взаємодії з будь-ким, і вводити в інформаційні мережі ймовірного противника величезну кількість "баластних" відомостей. Це призводить до перевантаження каналів зв'язку ймовірного противника і блокування нормальної роботи його інформаційних систем, зниження ймовірності дій у відповідь.

Висновок: Згідно з результатами наукових досліджень та узагальнень сучасних наукових розробок, збройні конфлікти останнім часом спонукали виділення декількох характерних рис, що властиві інформаційній війні: "прозорість" поля бою. Оператор комп'ютера може здійснювати безперервний контроль за ситуацією, спостерігати за розташуванням своїх військ і військ ймовірного противника, за його об'єктами, концентрацією та переміщенням його сил; загальна координація дій військ за допомогою створення єдиного каналу управління для всіх бойових підрозділів і підрозділів тилового забезпечення. Усі оперативні функції зазначених формувань (розвідка, управління, зв'язок тощо) у цьому випадку зводяться в єдину систему. Отже, активно поєднуючи людський і штучний інтелект, використовуючи умілу організацію, можна ввести ймовірного противника у стан інформаційного хаосу. Тобто інформаційні технології – це ключ до оволодіння рештою технологій світу, що стрімко розвиваються.

Лісниченко М.Е.

ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕКЛАДАЧА

Переклад як один з видів мовної діяльності являє собою процес адекватної і повноцінної передачі думок, висловлених однією мовою, засобами іншої мови. Адекватний і повноцінний переклад обумовлює правильну, точну і повну передачу особливостей і змісту оригіналу і його мовної форми з урахуванням всіх особливостей структури, стилю, лексики та граматики.

Військовий переклад є один з видів спеціального перекладу з яскраво вираженою військової комунікативною функцією. Переклад військових текстів має ряд особливостей в порівнянні зі звичайним перекладом. Велика кількість спеціальних багатозначних термінів у тексті, особливо нової лексики (неологізмів), які ще не зареєстровані в словниках, спричиняє значні труднощі на практиці. Ця насиченість пояснюється тим, що військова лексика за своєю природою є рухливим шаром словникового складу мови, який безперервно поповнюється. Це поповнення збільшується, в основному, за рахунок створення нових спеціальних багатозначних термінів та лексичних одиниць для вираження понять, що виникли внаслідок інтенсивного розвитку за останні роки військової науки і техніки. Важливою особливістю перекладу військових текстів є те, що перекладачеві нерідко доводиться самому створювати

еквівалентні українські військові багатозначні слова для вираження нових понять.

До військових текстів з якими доводиться мати справу перекладачеві, зазвичай відносять військово-художні, військово-публіцистичні та військово-політичні, військово-наукові та військово-технічні тексти, документи військового управління. Військово-художня література, військова публіцистика та військово-політичні тексти є військовими лише за своєю цілеспрямованістю і тематикою і в основному мають риси, які взагалі властиві всім суспільно-політичним, публіцистичним і художнім текстам.

У військовому перекладі дуже велике значення має точність перекладу, так як переклад може служити основою для прийняття важливих рішень, проведення військових операцій тощо. Тому адекватність перекладу військових матеріалів передбачає не тільки точну передачу змісту матеріалу, але і більш ретельну передачу його структурної форми, порядку частин і розташування матеріалу, послідовності викладу і ряд інших факторів, які можуть здаватися непотрібними, формальними, але мають велике значення для військового фахівця. Наприклад, порядок пунктів і підпунктів в бойових документах, їх позначення (арабськими цифрами та літерами латинського алфавіту), точність передачі дат і часу, координат, географічних назв, нумерація та найменування частин і підрозділів.

*Мазуренко С.Ю.,
Якимчук А.Ю.*

АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Нові знання, технологічний прогрес змушує суспільство рухатися в новому напрямку та приймати нові «виклики» від життя, які вимагають змінюватися та пристосовуватися до різних ситуацій, знаходити нові рішення і підходи.

Що ми маємо на сьогодні? Фінансові служби військових частин витрачають багато власного часу на:

- заповнення первинних документів (при прийомі, переміщенні, передачі нефінансових та фінансових активів);
- заповнення карток і книг аналітичного бухгалтерського обліку;
- заповнення меморіальних ордерів і книги «Журнал-головна» синтетичного бухгалтерського обліку;
- заповнення і подачу до забезпечуючого фінансового органу бюджетної, фінансової та оперативної звітності за військову частину періодичністю раз в місяць, в квартал, в рік;
- заповнення і подачу щомісячно звіту про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, надбавки, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

- заповнення і подачу щоквартально податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку за формою 1ДФ;

- здійснення фінансового планування та подачу до забезпечуючого фінансового органу відповідних документів;

- заповнення і подачу щомісячної доповіді командирів військової частини про стан фінансового господарства частини.

На теперішньому етапі розвитку електронного документообігу, наявності електронного цифрового підпису вже час впроваджувати більшу автоматизацію бухгалтерського обліку, тому пропонуємо:

- створити єдину електронну базу із забезпечуючим органом, щоб останній мав вільний доступ до необхідних даних;

- повністю відійти від ручного заповнення документів;

- створити уніфіковане, всеохоплююче програмне забезпечення для усіх видів і родів військ Збройних Сил України, щоб при введенні первинних даних формувало аналітичний і синтетичний бухгалтерський облік, а також всі вищеперераховані документи.

Так як Україна прагне до вступу в Європейський союз, а також до подальшої співпраці з Північноатлантичним альянсом, то необхідно постійно вдосконалюватися і це був би великий крок на шляху до здійснення мети, а також це:

- суттєво полегшило б взаємодію між військовими частинами і забезпечуючим фінансовим органом;

- збільшило б контроль над надходженням і використанням об'єктів обліку;

- допомогло б зменшити кількість механічних помилок, які виникають в процесі ручного заповнення реєстрів тощо.

Макарчук А.

МЕМУАРИСТИКА ТА ХУДОЖНІСТЬ У ЗАСОБАХ ВИРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Сьогодні блоги є серйозним інструментом впливу на громадську думку. До того ж, як показують дослідження, довіра до блогів вища, ніж довіра до ЗМІ. Формат блогів виявився вдалим, оскільки він продовжує використовуватися як відомими журналістами, так і політиками. Однак з часом змінилися не тільки кількісні характеристики блогів, але й змістові.

Як відомо, першими блогами були так звані блоги-фільтри: тексти із великою кількістю посилань, які призначалися для аудиторії, яка ще не вміла самостійно мандрувати вебом. Це пізніше з блогів-фільтрів виокремилися так звані персональні блоги, які власне сьогодні і вважаються типовими блогами.

Цікавим є показник людей мистецтва серед блогерів – їх близько 9%. Більшість із них становлять письменники.

Часом деякі блоги та випадкові записи в Інтернеті стосовно тих чи інших пережитих людьми подій, несвідомо набувають властивостей мемуаристики,

отримуючи певний художній характер викладу матеріалу. Завданням останнього є безпосередній вплив на людську психіку, почуття, думки та їх спрямованість у певне русло. Саме необхідність використання у даному стилі мовлення саме різноманітних художніх засобів мовлення та усього лексичного потенціалу мови зумовлює створення асоціативно-візуальних образів, які здатні залишатися в пам'яті. Останнє спроможне в проекції на майбутнє перероблювати загальний потік інформації, залишаючи суміжні до тих образів контентні потоки, які поволі змушують свідомість сприймати інформацію з огляду на пам'ятні образи.

Мемуаристика включає авторські щоденники, записники, нотатки, спогади, літописи, некрологи тощо. Важливість мемуаристики можна розглядати через аспект її значення для розуміння історичного процесу. пояснюється властивістю Кожне покоління має власну логіку подій та переживає історію через призму власного сприйняття, і мемуаристика служить одним із засобів формування цієї логіки.

Прикладом наявності художніх особливостей у сучасних видах інформаційно забарвлених розповідей є останні у форматі блогінгу та різноманітних записів на сторінках соціальних мереж. Розглядаючи саме безпековий сектор, у якому протягом останніх років увага була прикута до проблем, пов'язаних із АТО (ООС), стане зрозумілим поширення саме художньо-стилістичних форматів. Прикладом останніх, може становити сторінка WAR.ORG.UA, а саме робота Дмитра Чернєша "Байка про проханість", яка, окрім цього містить елементи сучасної белетристики. Байка містить елементи художнього опису та екскурсу в минуле. Блог "Сноб" Олександра Нікітського, а саме розповідь під назвою "Зона АТО - мої спогади", навпаки, містить елементи хроніки, що дозволяє сприймати описані події в спектрі послідовного логічного опису. Особливо слід відзначити на прикладі останнього, що белетризація розповіді ефективно використовується сепаратистськими джерелами для підтримання проросійської ідеології.

Багато журналістів з часом переходить також до формату блогінгу, отримуючи таким чином більшу кількість споживачів інформації. Контент, який є альтернативним мейнстрімним медіа, є дуже важливим в українських реаліях.

Таким чином, поширення блогінгу та мемуаристики сприяє створенню та розвитку художнього стилю, який здатен створювати умови для сприятливого вкладу в формування погляд на події сьогодення не лише у форматі інформаційно-кон'юктурного сприйняття більшості громадян, а й для майбутніх поколінь.

Використана література:

1. Чернєш Дмитро. Байка про проханість. // Режим доступу: <http://www.war.org.ua/?p=10141>

2. Сергей Никитский. «Сноб». / Зона АТО: мои воспоминания. // Режим доступу: <https://snob.ru/profile/29323/blog/123253>

3. Медіа-дослідження. Українські політичні блоги: альтернативні, громадські чи політичні медіа?// Режим доступу:

Максимчук О.О.

КОНТРОЛЬ РОСІЙСЬКОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ НАД ПОСТРАДЯНСЬКИМ ПРОСТОРОМ

Прагнення розширити свій вплив на пострадянський простір з'явилося у керівництва Російської Федерації відразу ж після вирішення, на їх погляд, головних внутрішніх проблем. Економічна і військово-політична інтеграція, запропонована Москвою країнам СНД ще на початку 2000-х років, була підкріплена різними стимулами – від економічних вигод до відвертого політичного шантажу. «Кольорові» революції в Киргизстані, Грузії та Україні були сприйняті Володимиром Путіним і його командою як оголошення війни і прикра перешкода на шляху відновлення Російської імперії.

Повторна колонізація пострадянського простору здійснюється урядом Москви послідовно і комплексно. Її основними складовими є:

1) збереження залежності економік пострадянських республік від сировини, виробничих зв'язків та ринків РФ;

2) проникнення російського фінансового капіталу та бізнесу в національні економіки;

3) підтримка лояльних до Москви політичних сил та лідерів, надання їм ресурсної допомоги та формування сприятливих обставин для їх приходу та збереження при владі;

4) використання російської мови, спільних елементів культури та історичної пам'яті для збереження єдиного гуманітарного простору;

5) намагання утвердити сприйняття зовнішніх партнерів, особливо Заходу, як ворожих, підступних сил, що мають на меті завдання шкоди, «підкорення» або й знищення пострадянських народів.

Очевидно, що стримуючим чинником для ревізійністської політики Росії щодо країн Балтії є приналежність Естонії, Литви та Латвії до Північноатлантичного альянсу та ЄС. Тому щодо цих держав, як і щодо інших країн Європейського Союзу, Росія обмежується використанням інструментів внутрішньої дестабілізації: економічного, інформаційного впливу, присутності російськомовних меншин. Щодо інших країн «пострадянського простору» використовується інша стратегія дій, основна мета якої – утримання їх у зоні російського домінування.

У сучасній геополітичній ситуації Російська Федерація намагається стати одним із полюсів впливу, змінивши на свою користь стан багатопольярного світу. Для досягнення цієї мети, на думку російського керівництва, перш за все необхідно зайняти достойне місце «відповідальної країни» в «історично визначених» для неї регіонах, тобто підпорядкувати собі країни «пострадянського макрорегіону», як сфери її «відповідальності» та «життєвих інтересів».

КІБЕРБЕЗБЕКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Останнім часом інформаційний простір України все більше нагадує полігон для випробовування кіберзброї та новітніх форм і методів кібератак. Неспроможність дати відсіч агресії РФ на цьому полі битви призводить до підвищення вразливості як приватного сектору, так і державних установ. Наш кіберзахист у цьому плані навіть до війни був на об'єктивно низькому рівні, не тільки тому що його ніхто не розвивав на державному рівні, а й через втручання у ці процеси тих, хто був безпосередньо зацікавлений у його послабленні.

З кожною новою атакою ставало дедалі більш зрозуміло, що кібербезпека у сучасному світі є одною з основних складових національної безпеки. І хоча вже на законодавчому рівні були прийняті закони «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», загроза кібератак, що можуть з легкістю дестабілізувати значну частину інфраструктури і таким чином послабити обороноздатність нашої держави.

Таким чином виникає необхідність комплексного дослідження явищ кіберагресії в цілому, із урахуванням ситуації на Сході, особливостей регіонів та набутого досвіду задля розробки сучасних методів протидії.

Потрібно поглибити відомості у цій сфері, адаптувати нормативно-правову базу для запобігання кібертероризму, упорядкувати механізм протидії кібератакам та сформувати загальну систему забезпечення кібербезпеки задля уникнення критичних для національної безпеки ситуацій, як наприклад кібератака 27 червня 2017 року, коли комп'ютерні мережі багатьох українських компаній та підприємств зазнали організованої хакерської атаки за допомогою комп'ютерного вірусу Petya.

Підсумовуючи, сучасним завданням все ще залишається недопущення зовнішнього впливу на формування політики національної політики у інформаційному просторі, розвиток власних методів, засобів та способів протидії кіберагресії ворога і вжиття усіх необхідних заходів для забезпечення захисту суверенітету та підвищення обороноздатності держави в кіберпросторі.

Мигальчич А. М.

ВПЛИВ ТРАВМАТИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ВІСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Пам'ять є підґрунтям психічного життя людини. Завдяки пам'яті людина може здобувати необхідні для діяльності знання, вміння та навички. Тож її сміло можна віднести до основ нашої життєдіяльності як в цивільному житті, так і на службі.

Актуальність. Питання психотравми та травматичної пам'яті взагалі є безперечно актуальним, як серед цивільних, так і серед військових. Особливу увагу слід приділяти цьому питанню саме у військовій сфері, тому що у кожній роті, частині та взагалі в Силах військовослужбовець перш за все являється

функціональною одиницею, як би це грубо не звучало. Стан військовослужбовця як фізичний, так і психічний впливають на його ефективність під час виконання бойового завдання, несення служби та за межами військової служби (сім'я, друзі, громади тощо).

Психотравма – це шкода, завдана душевному здоров'ю людини несприятливими обставинами або діями людей. Точніше, *психологічна* травма – гіпотетична причина неадекватної поведінки при здоровій психіці, пов'язана з тим що відбулося в житті людини важкими, болісними подіями.

Варто пам'ятати що емоційна пам'ять тісно пов'язана з травматичною. Емоційна пам'ять полягає у запам'ятовуванні та відтворенні людиною емоцій та почуттів. А як відомо в період проходження служби та особливо в період бойових дій військовослужбовець переживає різні емоції, почуття та перебуває в різних станах, що безпосередньо впливає на психічне здоров'я військовослужбовця.

Травматична пам'ять як психічний процес патологічного характеру найбільш широко досліджений у зарубіжній психології в контексті посттравматичного стресового розладу. Вчені, які використовують конструкт травматичної пам'яті, найчастіше спрямовували свої дослідження на

- визначення впливу емоцій на міцність збереження травматичних спогадів (Е. Клінгер, М. Барда, М. Максейнер, П. Блонський, К. Шоб і Дж. Ф. Кіглстром);
- знаходження відмінностей між травматичними, позитивними і емоційно-нейтральними спогадами (Дж. Боханек, Р. Фівуш, Е. Валкер, М. Грей, Т. Ломбардо);
- з'ясування характеру збереження травматичних подій у пам'яті особистості (Л. Барсалоу, Р. Фіслер, Р. Браун, Дж. Кулік, С. Портер, А. Бірт).

Отже, питанням психічної травми, психологічної травми, травматичної пам'яті тощо слід приділяти достатньо уваги як в межах військового життя, так і цивільного. У протилежному випадку у частини осіб з часом можуть розвинутиись коморбідні вторинні розлади – депресія (48%) і/або зловживання алкоголем/алкогольна залежність (28% жінок, 52% чоловіків) тощо.

*доц. Малхазов Є.С.
Мироненко І.Р.*

ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ НАЦМЕНШИН У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ СИЛИ

Етнічний склад сучасних держав відрізняється своєю різноманітністю, яка з'явилася внаслідок змін кордонів, які відбувалися під час війн. Також на різноманітність етнічного складу впливають процеси міграції населення, яке в пошуках кращих умов життя переселяється до інших держав.

Ці процеси призвели до формування певних національних меншин або громад на території інших держав. Перебуваючи на території, віддаленій від їх рідних земель вони, зазвичай, зберігають національну ідентичність, продовжують зберігати культуру та звичаї свого народу.

Такі національні меншини можуть стати надійною основою для формування політичних рухів, за допомогою яких можна досягати необхідних цілей, пов'язаних з політикою держави перебування національного осередку.

Яскравим прикладом такого використання національних меншин є угорська частина населення України, яка займає західну частину Закарпатської області. Угорщина активно фінансує і курує політично активну частину населення національної меншини. Представники угорського населення України займають ключові позиції у місцевих органах влади і здійснюють значний вплив на ведення місцевої політики. Цей район є достатньо нестабільним і потребує постійного контролю, через можливість агресивних дій місцевого населення з метою від'єднання до Угорщини, та втручання самої Угорщини в цей процес. Також, Угорщина використовує національну меншину в Україні з метою дискредитації влади нашої держави, створюючи прецеденти та висвітлюючи псевдо-факти діяльності державної влади спрямовані на утиснення прав національних меншин.

Ця концепція може використовуватися державними органами України для протидії агресії Російської федерації, а також в інших державах Європи. Національні меншини українців розташовані в більшості адміністративних одиниць Російської федерації. Правильний підхід, фінансування та сучасні технології впливу можуть допомогти створити необхідні умови для просування необхідних нам ідей зсередини держави противника.

Овдієнко П.М.

АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ - ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ

На певному проміжку часу були відповідні вимоги до порядку організації ведення бухгалтерського обліку. Головними вимога були і є на сьогоднішній період це час і можливості. Час потребує робити все вчасно, якомога швидше у визначені періоди, а можливості показують як це зробити, за допомогою чого саме.

На початок запровадження бухгалтерського обліку використовували ручний метод ведення обліку, всі записи господарських операцій в книгах та картках здійснювалися вручну, за допомогою листків паперу та кулькової ручки якою правив бухгалтер. На той період часу це була звична практика ведення бухгалтерського обліку із тодішніми можливостями, але проходив час і двигун прогресу рухався вперед і вимоги ставали іншими. Із запровадженням комп'ютерної техніки, вимоги до обліку змінилися, це можна порівняти із висловом французького економіста Жана-Батіста Сея, що “попит породжує пропозицію”. Тобто вимоги часу потребували появу комп'ютерної техніки для поліпшення та пришвидшення виконання елементів повсякденної діяльності, а це за собою спричинило виконання великого об'єму роботи за короткий проміжок часу. Був період часу коли в бухгалтерський облік впровадили використання комп'ютерної техніки, поступово облік почав автоматизуватися.

Але основною вимогою залишилося у разі ведення автоматизованих облікових реєстрів фінансовими службами повинно забезпечується щомісячне відтворення електронних даних на паперових носіях.

Процес автоматизації бюджетного обліку до яких відносяться військові частини спрямований на удосконалення технологій бухгалтерського обліку й обробки економічної (у т. ч. облікової) інформації у бюджетних організаціях. Ефективне застосування сучасних технологій автоматизації обліку в бюджетних установах дає змогу забезпечити раціональне використання наявних ресурсів бюджетної сфери.

В умовах застосування комп'ютерних технологій та програмних продуктів для автоматизації бюджетного обліку відбувається трансформація системи бухгалтерського обліку й облікових процедур, що супроводжується підвищенням якості та рівня ефективності процесу управління в бюджетних установах. Застосування програм автоматизації бюджетного обліку суттєво підвищує якість обробки облікової інформації у бюджетних установах. Крім того, використання комп'ютерної техніки змінює зміст та організацію праці облікового персоналу, зокрема зменшується кількість ручних операцій з обробки первинних документів, систематизації облікових показників, заповнення реєстрів і форм звітності.

Більше того, використання засобів автоматизації дає змогу повністю вирішити проблему точності формування й оперативності забезпечення обліковою інформацією державних службовців бюджетних установ для обґрунтованого ухвалення та реалізації ефективних управлінських рішень.

Процес автоматизації бюджетного обліку дає змогу забезпечити підвищення ефективності процедур бухгалтерського обліку, рівня якості й ефективності процесу управління у бюджетній організації.

На сьогоднішній день з сучасними можливостями постають високі вимоги до автоматизації бухгалтерського обліку у всіх секторах діяльності, зокрема і сектора оборони, а точніше Міністерства оборони України, відчувається гостра потреба в розширенні аналітичних та контрольних функцій. У зв'язку із цим, питання суцільної автоматизації, з урахуванням застосування сучасного програмного забезпечення, стає об'єктивною необхідністю.

Як висновок можна сказати, що процес автоматизації в державному секторі, а саме в Міністерстві оборони України це складний процес який займе значну кількість часу для його впровадження. Але саме використання державним сектором програмних продуктів для автоматизації системи бухгалтерського обліку дасть змогу, не лише забезпечити ефективний процес обліку операцій, а й сформувати цілісну інформаційну систему, використання даних якої дає змогу здійснювати аналіз ефективності функціонування державного сектора та своєчасно ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення.

СМИСЛОВА ВІЙНА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РФ

Стрімкий розвиток технологій та удосконалення різноманітних видів зброї сприяють появі конфліктів, що істотно відрізняються від традиційних війн. Ці конфлікти стають об'єктами досліджень фахівців у різних наукових сферах. Оскільки населення багатьох країн володіє знанням про сучасні інформаційні війни, більшість спеціалістів використовують технології впливу, що є менш помітними для пересічних громадян.

Прикладом таких методів виступають смислові війни, що охоплюють всі три простори. Спеціалісти, що беруть участь у проведенні смислових війн, використовують високотехнологічні методи впливу з метою контролювання людської свідомості. Ці методи покликані стимулювати людей до виконання певних завдань та досягнення цілей, що переслідуються певною групою людей. Конфлікт між Україною та Російською Федерацією є смисловою війною ХХІ століття.

Актуальність дослідження полягає в тому, що вивчення сучасних методів, що використовуються у смисловій війні між Україною та РФ, дасть можливість проводити подальші дослідження з метою високоефективного протистояння методам та засобам пропаганди РФ та формування нової системи образів та смислів. Безпека в інформаційній сфері України залежить від швидкого реагування вітчизняних фахівців смислових протистоянь на широкий спектр викликів подібних агресій. Тому конфлікт між Україною та РФ у контексті використання технологій смислових війн потребує подальшого вивчення та підвищеної уваги з боку вітчизняних спеціалістів.

Такі зарубіжні вчені, як Дж. Бланделл, Дж. Лакофф, Л. Ронфельд досліджували смислові війни протягом тривалого періоду їхньої професійної діяльності. Вони виявили, що характерною рисою смислових війн є намагання встановити контроль над фізичним, віртуальним та інформаційним просторами. Фахівцями цього виду протистоянь переслідується ціль трансформації усієї ціннісної картини світу аудиторії.

Метою дослідження є визначення головних особливостей та аспектів ведення смислової війни між Україною та РФ. Визначення теоретико-методологічних засад українсько-російської смислової війни як нового типу протистояння, аналіз цієї війни, дослідження особливостей медійного супроводу ключових подій та проблемних явищ є пріоритетними завданнями.

Аналіз смислової війни між Україною та РФ демонструє, що РФ не продукує нові смисли та образи, використовуючи перевірені часом методи. РФ використовує російські та радянські фільми з метою освітлення агресії проти України як законної. Україна на початку протистояння продемонструвала свою неготовність ефективно реагувати на дії Російської Федерації. Сучасна оборона України від смислових технологій РФ передбачає одночасне використання старих методів та розробку якісно нових технологій смислового протистояння.

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ

В сучасних умовах проблема удосконалення системи оплати праці є ключовою ланкою в соціально-економічних відносинах не тільки тому, що торкається інтересів основної частини населення країни, але і у зв'язку з тим, що впливає на всі параметри ринку.

Заробітна плата є одним з найважливіших економічних явищ, оскільки вона, з одного боку є основним доходом працівників, основою матеріального добробуту членів їхніх сімей, а з іншого боку, для роботодавців є суттєвою часткою витрат виробництва і ефективним засобом мотивації працівників до досягнення цілей підприємства.

Саме тому питання організації заробітної плати і формування її рівня разом з питанням забезпечення зайнятості складають основу соціально-трудових відносин у суспільстві, бо включають нагальні інтереси всіх учасників трудового процесу.

Удосконалення організації оплати праці підвищує її трудову мотивацію, продуктивність праці та впливає на кінцеві результати роботи. Проте проблема удосконалення полягає у тому, що зміни в оплаті праці повинні відбуватись на основі нормування праці. Нормування праці є одним із елементів організації заробітної плати, а також інструментом управління працею.

Регулювання і організація заробітної плати під впливом змін в економіці та виробництві піддаються безперервним змінам та уточненням. На сьогодні, у відповідності із законодавством, правове регулювання оплати праці здійснюється державним (як правило, імперативним) і договірним методами. Для ефективного вдосконалення елементів оплати праці необхідним є державна підтримка та надійна законодавча база з урахуванням сучасного темпу економічного життя та інших актуальних проблем.

Причинами загострення проблеми державного регулювання оплати праці є:

- відсутність дієвого контролю з боку держави за політикою оплати праці;
- недосконалість науково-методичного забезпечення процесу регулювання оплати праці;
- невиконання чинного законодавства.

Отже, необхідно переглянути політику регулювання оплати праці в частині посилення контролюючих функцій держави за процесом формування та розподілу витрат від національного до локального рівнів економіки, що зумовлює необхідну розробку методології та основ обґрунтованого збільшення витрат на оплату праці в Україні.

Повх Н.В.

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛОНЕНИХ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Звертаючись до міжнародного досвіду звільнення полонених, виділяють певний набір факторів, які тим чи іншим способом можуть вплинути на

просування процесу перемовин із заручниками.

По-перше, це фактор перемовника. На мою думку, він являється ключовим. Адже дуже важлива наявність людини, яка може взяти на себе відповідальність за перемовини і бути достатньо переконливою, а також при цьому задовольнити сторони конфлікту.

Другим фактором може виступати - фактор суспільного резонансу. Існує цілий корпус міжнародних правозахисних організацій, які опікуються проблемами політичних в'язнів. Вони в тому числі, допомагають локальним організаціям громадянського суспільства вивести проблему окремих, особливо виразних кейсів на міжнародний рівень. У деяких випадках такий тиск та резонанс спрацьовують самі по собі. Утім, як правило, у поєднанні з іншими зусиллями, спрямованими на звільнення.

Наступний фактор – міжнародні санкції. Коли йдеться про країни, які (або їх еліти) перебувають у певній залежності від країн Заходу, важливим інструментом тиску стають санкції або інші форми економічного чи політичного тиску.

Фактор вигоди відіграє також важливу роль в процесі звільнення полонених. Тут може йтися як про певні політичні чи геополітичні вигоди, так і (переважно нарівні польовому) про викупи.

Часом ключі до перемовин можливо віднайти в подібному культурному середовищі. Це особливо дається взнаки, коли йдеться про перемовини між сторонами, в яких домінуючі віри - різні.

Звільнення заручників з числа громадян України, які незаконно утримувалися в ОРДЛО часто супроводжувалося втручанням церковних ієрархів. Отже, тут можна виявити фактор релігійних спільнот.

Таким чином, опираючись на світовий досвід у галузі визволення полонених, можна задіяти фактори, які впливали на вирішення подібних питань, під час організації процедур обмінів полонених в російсько-українському конфлікті.

Подкіч В.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІЙСЬК, СИЛВ УМОВАХ ВОЄННОЇ КРИЗИ ТА ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Якщо говорити про особливий період, під яким військові розуміють виникнення кризової ситуації, а це може бути як локальний збройний конфлікт, так і ведення повномасштабної війни, або різновиди гібридно-терористичних агресій, то військові журналісти та прес-офіцери органів військового управління в подібному стані знаходяться практично постійно.

В наш час, коли змагання за розум та свідомість людей досягнуло високого технологічного рівня, в публічних інформаційних полях засобам масової інформації відведено ключову роль. Саме вони сьогодні є реальною зброєю в комунікаційно-контентному протистоянні в умовах гібридних агресій.

І той, хто уміло володіє цим потужним інструментарієм, отримує неабияку владу та вплив над найціннішим ресурсом на планеті.

Яскравим прикладом є суспільство РФ, та населення анексованого Криму і окупованої частини Донбасу в Україні. Нажаль, не краща ситуація і в деяких країнах Європи, де кремлівська пропаганда активно впливає на свідомість значної частини різних соціальних груп з метою електорального тиску на владні еліти в прийнятті ними геополітичних та економічних рішень необхідних агресору.

Розглядаючи різні аспекти інформаційно-медійного забезпечення діяльності оборонного сектору держави, а також інформаційної підтримки операцій військ (сил) як одного із найважливіших напрямків бойового забезпечення в умовах гібридно-месіанських агресій путінської Росії проти України та всього цивілізованого світу, слід дещо переглянути відношення до сегменту, використання якого за призначенням, за умови гнучкого і постійного управління, може значно посилити інформаційну компоненту українського війська.

На сьогоднішній день реальна воєнна криза вимагає додаткової мобілізації сил та засобів, переходу функціонування військових ЗМІ в умовах ведення бойових дій під час гібридно-месіанської агресії до зовсім інших організаційних, комунікаційно-контентних та творчих стандартів у формуванні особливого алгоритму управління редакційним колективом. Українські Збройні Сили вже накопичили чималий та насправді унікальний досвід управління інформаційним забезпеченням військ та сил в умовах ведення бойових дій.

Надзвичайно важливо визначити особливості прийняття та реалізації управлінських рішень керівництвом засобів інформаційного забезпечення в умовах проведення операцій військ (сил), базуючись на досвіді застосування сил і засобів на Сході України та з огляду на основні завдання редакційного менеджменту під час ведення бойових дій. Сьогодні особливо необхідно досліджувати світовий досвід організації та управління інформаційним забезпеченням в умовах воєнної кризи, безпосередньо під час ведення бойових дій та участі військових журналістів у висвітленні операцій військ (сил).

В умовах функціонування публічних інформаційних полів управління інформаційно-медійною компонентою суспільства набуло сучасних ознак і потребує нових підходів у формуванні редакційного менеджменту і довготривалих стратегій маркетингової політики редакційних колективів різної типології та форм власності. І в цьому контексті слід розглядати і успішність функціонування військових медійних структур з особливостями їх менеджменту і маркетингу, впливу на прийняття ефективних управлінських рішень щодо функціонування газет, журналів, радіо і телебачення в системі інформаційно-медійного забезпечення діяльності Міністерства оборони та Збройних Сил України.

Використана література:

1. Клубань О.М. Менеджмент і маркетинг військових засобів масової

інформації. Курс лекцій. // К.: ВІКНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. - 164 с.

2. Гуревич С. М. Основи редакційного менеджменту М., 1987. [Електронний ресурс] / С. Гуревич. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text11/39.htm>

3. Гуревич С. М. Організація індивідуальної праці / / Гуревич С. М. Основи наукової організації журналістської праці . М , 1987 . Детально про роботу з редакційною поштою див: Робота з листами в редакції / Під ред. С. М. Гуревича . М , 1991. [Електронний ресурс] / С. Гуревич. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text11/39.htm>

4. Щербаков А. С. Организация работы редакции газеты. – М., 1987. - С. 25-28.

5. Гуревич С.М. Редакция газеты: структура, организация работы. – М.: ИМПЭ им. А.С. Грибоедова, 2000. - С. 74-80.

6. Гуревич С. М. Докладно про структуру бізнес-плану редакції та його використанні в процесі управління колективом див: Іваницький В.Л. Бізнес- план редакції . Робочий зошит головного редактора. Частина 1 . Теорія . Частина 2 . Практика . М. , 1999[Електронний ресурс] / С. Гуревич. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text11/39.htm>

7. Гуревич С.М. Газета: вчера, сегодня, завтра. – М., 2003. - С. 244-260

8. Галкин С.И. Оформление газеты и журнала: от элемента к системе. – М., 1984. - С. 112.

9. Фомичева И.Д. Целевое планирование в журналистике. – М., 1985. - С. 61-68.

10. Гуревич С.М. Экономика и менеджмент СМИ. – 3-е изд. – М., 2004. - С. 9-13.

11. Гуревич С.М. Газета и рынок: как добиться успеха. – 2-е изд. – М., 1998. - С. 80-82.

12. Назайкин А. Н. Рекламная служба газеты. Структура. Принципы. Функции. – М., 1996. С. 37-38.

Поплавський О.Ф.

БЕЗРОБІТТЯ ЯК ПРОБЛЕМА НА ШЛЯХУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Центральною соціальною проблемою сучасного суспільства є безробіття. Україна знаходиться на шляху лібералізації економіки. Зміни, що викликані ринковими перетвореннями економіки здебільшого є позитивними, бо сучасні підприємства, що створюються, сягають достатньо високого рівня розвитку, але в соціальній сфері досі залишаються деякі проблеми, які є невирішеними та потребують до себе значної уваги. Безробіття і є однією з таких проблем. Сутність безробіття полягає в тому, що це не випадкове, а закономірне явище, породжене процесом нагромадження капіталу в умовах ринкової економіки, основаної на приватній власності на засоби виробництва.

Важливим показником, який характеризує стан ринку праці України є зайнятість населення. Наведемо дані про зайнятість населення України у таблиці¹ [Додаток Д].

Наведені дані свідчать, що характерною особливістю національного ринку праці за період з 2010 по 2017 роки є значне падіння чисельності економічно активного населення у віці 15-70 років відповідно з 20 894,1 тис. осіб до 17 854,4 тис. осіб. Особливо глибоке падіння рівня економічної активності спостерігалось у 2014 в порівнянні з 2013 роком – з 64,9% до 62,4%. Якщо розглядати зайняте населення серед населення працездатного віку, то тут спостерігається наступна ситуація: протягом досліджуваного періоду найвищий показник зайнятості – 17 889,4 тис. осіб у 2013 році, далі в динаміці по роках найнижчий стан показника у 2015 році – 15 442,0 тис. осіб. і спостерігається скорочення кількості зайнятого населення. Починаючи з 2014 по 2017 рік складна політична та економічна ситуація в Україні спричинила значний спад кількості зайнятого населення, більш ніж на 1 692,2 тис. осіб. У відсотковому відношенні на кінець 2017 року зайняте населення працездатного віку становить 64,5 %, що практично демонструє найнижчий рівень зайнятості за останні 7 років.

Оскільки зайнятість населення в Україні постійно знижується, варто прослідкувати тенденцію щодо сфер зайнятості трудових ресурсів. Зайнятість населення в окремих галузях економіки визначається у відсотках від економічно активного населення, яке представлено часткою працездатного населення, безпосередньо зайнятого в суспільному виробництві. Стан ринку праці та ефективність його функціонування з позиції держави є рівень безробіття, який в Україні становить на кінець 2017 року 9,4%. Варто зазначити, що це досить висока позначка, хоча нижча в порівнянні з показниками деяких країн Європейського Союзу на кінець 2017 року (Іспанія – 16,%, Італія – 10, Хорватія – 9,5). Але слід зауважити, що за даними Євростату рівень безробіття в Євросоюзі складає на цей період 7,3%.

При аналізі безробіття населення важливо відзначити причини безробіття. Ми вважаємо, що основними причинами безробіття є:

- низький рівень заробітної плати, яку пропонують роботодавці;
- політичні та економічні події, що відбуваються в країні;
- невідповідність системи підготовки фахівців потребам ринку праці;
- нераціональна структура галузевої зайнятості, істотне перевищення пропозиції робочої сили над попитом;
- незадоволеність умовами праці;
- обмежені можливості кар'єрного зростання, відсутність перспектив і можливостей поліпшення кваліфікації

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПВК В УКРАЇНІ

Українсько-російський конфлікт укотре продемонстрував, що, маючи бажання, будь-яку країну (зокрема, й європейську) можна дестабілізувати та довести до межі розпаду. І навпаки – відновити цілісність й стабільність країни, що стала жертвою “гібридної” агресії, дуже складно, і це потребує зусиль мало не всього світового співтовариства. Як наслідок, перед українською дипломатією стоїть нелегке, і в той же час дуже відповідальне завдання – відстояти інтереси держави.

На сучасному етапі, коли триває “гібридна” війна РФ проти України, питання легалізування приватних воєнних компаній, які зможуть виконувати широкий спектр задач: від воєнізованої охорони об'єктів до повноцінної участі у збройних конфліктах, на законодавчому рівні вже зайняло свою нішу та викликає чимало дискусій серед правлячих еліт.

Дослідники вважають, що необхідність приватних воєнних компаній в Україні - це вимога, продиктована сьогоdnішніми реаліями. Важливо чітко розділити роботу ПВК і 447 статтю Кримінального кодексу (Вербування, фінансування, навчання найманців задля використання у збройних конфліктах інших держав). Потрібно максимально опрацювати всі аспекти подібної діяльності та створити дієвий законний механізм, який допоможе тисячам хлопців якісно себе реалізовувати в цій сфері.

В Україні після набуття у 2012 р. чинності Закону “Про охоронну діяльність” створені умови для роботи приватних охоронних компаній з надання послуг з охорони власності та громадян, однак досі залишаються юридично не врегульованими питання діяльності ПВК. А отже, через прогалини в законодавстві ці компанії, керуючись принципом “що не заборонено, те дозволено”, можуть надавати широкий спектр воєнних і безпекових послуг.

Поряд із цим виникає необхідність удосконалити механізм формування і виконання державного оборонного замовлення (ДОЗ) і створити в державі конкурентні умови для оборонних підприємств всіх форм власності, а також належний захист інвестицій приватних та іноземних інвесторів. Почати потрібно із легалізування приватних воєнних секторів на території країни, закріплення у відповідній постанові Уряду можливості для підприємств ОПК формувати прибуток. Необхідно надати оборонним підприємствам всіх форм власності рівні права на світовому ринку зброї, оскільки це дозволить приватним підприємствам не тільки отримувати валюту, але й створювати спільні виробництва та організовувати впуск в країну іноземних технологій, тобто надасть можливість налагодження комунікації з іноземними партнерами. До того ж, міжнародна практика свідчить, що в багатьох країнах ПВК успішно функціонують та працевлаштовують людей, наповнюють бюджет та сприяють розвитку економіки.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ ТЕРМІНУ ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА В ХОДІ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРУ

В сучасних умовах проблеми інформаційних воєн актуалізувалися у зв'язку з глобалізацією інформаційних процесів, бурхливим розвитком і пануванням інформаційних технологій, що дозволяють політикам експлуатувати інформаційний простір, процес взаємодії масових комунікацій і їхні аудиторії.

Поняття «інформаційна війна» увібрало в себе в ході історичної еволюції цілу низку явищ, що виявляються в житті громади при взаємодії мас, народів, соціальних груп.

Дане поняття - «інформаційна війна» - відповідно до цілей впливу на людей отримувало такі позначення як пропаганда, контрпропаганда, спецпропаганда, психологічна війна, техніка дезінформації і т.п.

В умовах становлення інформаційного суспільства, суспільства масової культури, в ході глобалізації інформаційних процесів та демократизації суспільства, що зумовило участь у суспільно-політичному житті все більших людських спільнот, стало очевидним виокремлення такого явища, як інформаційна війна.

Інформаційна війна є важливою складовою сучасного глобалізаційного процесу і без розуміння її сутності неможливо в повній мірі оцінити наслідки глобалізаційного тиску.

В даний час відбувається процес докорінного переосмислення сформованого уявлення про те, що таке інформація, а також сутності інформаційних воєн, її цілей та методів. Це особливо важливо для вироблення нового підходу до розуміння загального зв'язку явищ і реальних кроків в напрямку формування більш конструктивних взаємин всередині людського співтовариства і забезпечення інформаційної безпеки на усіх рівнях і для усіх суб'єктів.

Сьогодні Інтернет все активніше і масштабніше використовується в інтересах інформаційного протиборства сторін, які є учасниками різних конфліктів. Він надає широкі можливості впливу на формування громадської думки, прийняття політичних, економічних і військових рішень, впливу на інформаційні ресурси противника і поширення спеціально підготовленої інформації (дезінформації).

Активне використання мережі Інтернет для ведення інформаційного протиборства обумовлено наявністю ряду її істотних переваг перед звичайними засобами і технологіями.

Таким чином, розвиток глобальної мережі Інтернет супроводжується все більш широким використанням наданих нею можливостей для здійснення інформаційного протиборства, зростанням координації, масштабів і складності дій її учасників, в якості яких виступають як держави або їх коаліції, так і окремі організовані групи, в тому числі терористичні. Об'єктом інтернет-атак

все частіше стають інформаційні ресурси, виведення з ладу або утруднення функціонування яких може завдати значних економічних збитків або викликати великий суспільний резонанс.

Використана література:

1. Георгий Почепцов. Информационные войны. Основы военно-коммуникативных исследований. Москва, Рефл-бук, 2000.
2. Георгий Почепцов. Информационные войны. Новый инструмент политики. Москва, Алгоритм, 2015.
3. Данилова М.И. Информационная война как реальность. // Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/v/informatsionnaya-voyna-kak-realnost>.

Решитько В.Г.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Соціальні мережі (надалі - СМ) набули статусу невід'ємного атрибуту повсякденного життя сучасної людини. Перевагами цього різновиду соціальних медіа - оперативність, доступність, а найголовніше – інтерактивність і мережна архітектура, що стимулює необмежене зростання аудиторії. Зростання аудиторії значно вплинуло на розвиток стратегічних комунікацій, адже соціальні мережі виступають ефективним каналом комунікації, який здатний швидко та точно донести необхідні меседжі до цільової аудиторії.

СМ ще донедавна були лише платформою розваг та неформального спілкування, а зараз за обсягами інформації перетворилися на серйозних конкурентів традиційних мас-медіа. Для більшості громадян, СМ - основне джерело щоденних новин. Вони здатні впливати на інформаційний порядок денний, об'єднувати різноманітні соціальні групи Інтернет-користувачів, формувати громадські настрої, а також політично активізувати молодь. За результатами багатьох досліджень, представники покоління міленіалів та покоління Z більш політично активні через користування соціальними мережами. Сьогодні в мережах відбуваються важливі політичні дебати та починаються соціальні кампанії, такі як #MeToo – хештег, що широко використовували для привернення уваги до проблематики поширення сексуальних домагань, особливо на робочому місці. Історичні події в країнах арабського світу в 2011 року та Революція Гідності в Україні 2013-2014 років переконливо демонструють роль СМ в трансформаційних процесах суспільства, та їх здатність до значних соціальних змін.

СМ користуються високим рівнем довіри з боку аудиторії (в середньому у декілька разів більшим, ніж традиційні ЗМІ та реклама), тому можуть стати важливою складовою сучасної комунікативної стратегії, здатною подолати кризу довіри до будь-чого. Ця особливість нині активно використовується як у бізнесі (соціалізація брендів), так і в політиці й сфері державного управління (проведення різноманітних інформаційних компаній з широким охопленням

аудиторії, формування віртуальних спільнот, фокус-груп та робота з ними, соціалізація онлайн-представництв державних органів та політичних (громадсько-політичних) сил тощо.

Події останніх років продемонстрували, що СМ не здатні надійно захистити інформацію користувачів, більш вони стали зручним інструментом інформаційного протиборства в гібридній війні. Їх використовують для поширення дезінформації, фейкових новин та цільової політичної реклами. Анонімність, зручність, доступність, можливість використовувати сторінки штучних користувачів (ботів) надають інформаційному агресору можливість досягти поставлених цілей з високими ступенем ефективності. СМ «Facebook» стала вдалим інструментом в руках компаній, що працюють з великими даними і таким чином здійснюють вплив на наш вибір.

Питання налагодження ефективної комунікаційної стратегії в СМ, а також протидії ворожій пропаганді та мінімізації негативного інформаційного впливу в СМ на даний час є надзвичайно актуальними та потребують подальших ґрунтовних досліджень.

Рябенко М.О.

ПЕРЕХІД ДО СТАНДАРТІВ НАТО У ПИТАННІ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Відношення основних видів грошового забезпечення до додаткових у загальній структурі з відношення 1:9 змінилась на 1:1. Скасовано більшість надбавок, зменшено розмір премій та збільшено вагу основних видів у структурі грошового забезпечення. Це вплинуло як на нарахування пенсійного забезпечення, оскільки суми основних видів грошового забезпечення істотно змінилися, так і на доступне розуміння свого забезпечення кожним військовослужбовцем.

Також, якщо розглядати статистику по країні в цілому, то беручи суму середньої заробітної плати у 2018 році 8 550 грн, ми бачимо, що військовослужбовці все ж мають достатній рівень соціального забезпечення. І наразі встановлено залежність між посадовим окладом, окладом за військовим званням та прожитковим мінімумом для працездатних осіб.

Але у 2019 році соціальні гарантії не впливають на зміну грошового забезпечення, через законодавчо закріплений прожитковий мінімум станом на 01.01.2018. У постанові Кабінету Міністрів України №704 від 2017 року зазначено, що посадовий оклад, оклад за військовим званням визначається шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня 2018 р., на відповідний тарифний коефіцієнт. Тож з якою періодичністю змінюватиметься ця залежність, чи буде зростання прожиткового мінімуму в подальшому призводити до зміни основних видів грошового забезпечення військовослужбовця.

НЕГАТИВНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЗАХИСТ ВІД НЬОГО

Наш час можна охарактеризувати ерою інформації, адже без смартфонів, комп'ютерів та ЗМІ, не можна уявити і дня. На людей вчиняють інформаційно-психологічний вплив звідусіль. Інтернет, радіо, телебачення, книги, газети, рекламні банери – є засобами такого впливу, з якими ми зустрічаємося щодня, проте це далеко не весь перелік інструментів впливу на свідомість людини. Головною протидією кожного громадянина від ІПсВ є аналізування отриманої інформації, та її осмислення. Відсіювання дезінформації також є базовим вмінням, без якого людина слугуватиме об'єктом інформаційно-психологічного впливу.

Однією з найважливіших цільових аудиторій негативного інформаційно-психологічного впливу противника є військовослужбовці. Негативний ІПсВ – це вплив на військовослужбовців, поширенням інформації, який призводить до послаблення бойового духу, морального стану, розладу колективності на релігійних, політичних, етнічних та інших підставах. Негативний інформаційний вплив противника в сучасній війні розглядається в якості важливого і ефективного засобу досягнення тактичних, оперативних і стратегічних цілей. Вони можуть здійснюватися як самотійно, так і в комплексі із засобами бойового ураження. Аби запобігти негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад, необхідно створити систему узгоджених і взаємопов'язаних за цілями, завданнями, об'єктами і часом інформаційно-психологічних і оперативно-профілактичних акцій і заходів.

Завданням інформаційно-психологічного захисту є – вплив через інформацію, щоб забезпечити достатній рівень його морально-психологічного стану. Своєчасний захист військовослужбовців від негативного ІПсВ допоможе запобігти тяжким та непередбачуваним наслідкам. Протидія негативному інформаційному впливу передбачає здійснення прогнозування, профілактики, зриву і ліквідації наслідків інформаційно-психологічного впливу противника на особовий склад частин та підрозділів.

*д.філос.н., проф. Хилько М.І.
Самусь Г.С.*

РЕЛІГІЯ І СВІТОВА ПОЛІТИКА

Світові релігії – буддизм, християнство, іслам – тому й стали світовими, що історично поставали як деякі глобальні проекти: ідея єдності людства прозвучала вперше, як ідея релігійна. Саме вони подали перші приклади глобалізаційних процесів, інтегруючи цілі ареали, регіони, цивілізації на основі спільної релігійної ідентичності.

Для кожної з цих релігій шлях до «універсальності» був власним, особливим, втім, глобалізаційний потенціал кожної з них живився стрижневою ідеєю «все-світості»:

- як космополітичне та егалітарне звернення до всіх і кожного, і шлях до спасіння, відкритий усім людям, незалежно від статусів;
- як відчуття належності до одного світу (чи буддистського, чи християнського, чи мусульманського), до єдиної громади одновірців;
- як входження до принципово нового типу спільноти, де релігійні зв'язки є більш сакральними, ніж родинні, племінні, етнічні чи підданські;
- як сповідування універсальних культурних взірців, ідей, цінностей, норм.

Сьогодні, як і півтора-два тисячоліття тому на авансцену історії вийшли кілька великих державних чи транснаціональних утворень, кожне з яких претендує на реалізацію власного глобального проекту. А ціннісно-ідеологічним підґрунтям таких претензій стають конкуруючі у світовому масштабі релігії та релігійні ідентичності.

Час популярності ідеології глобалізму, що відкидала будь-які абсолютні, вічні і сакральні істини, приймала ту чи іншу релігію лише як складову цілої множини світоглядних систем однакової цінності й відносної істинності, перетворила релігію на світоглядний продукт, що став об'єктом довільного вибору, обміну, споживання, попиту – схоже, добігає кінця. Світові релігії демонструють спротив ідеології глобалізму на глибинному сутнісному рівні. Вони чинять більший опір уніфікуючому впливу глобалізації та його політичним провідникам, аніж будь-який інший сегмент світу. Вони готові протистояти і далі, аж до втілення альтернативних проектів глобалізації. А тому в них не було іншого вибору, ніж повернутися у світову політику.

У контексті сучасності, світова політика – це зовсім інший феномен, ніж два покоління тому. Це – принципова нова міжнародно-політична реальність, що визначає життєдіяльність глобальної світової системи, яка вже набула іншої структури і нових суб'єктів, інші центри сили і зони периферії, новий тип зв'язків і характер функціонування, незнані досі засоби впливу та інструменти тиску. Важливою рисою цієї нової реальності стає те, що релігія, увійшовши у світову політику, збирається закріпитися в ній надовго – і як політична ідеологія, і як політичний ресурс, і як політичний інститут, і як потужний геополітичний фактор впливу.

Самородний В.В.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯЗДІЙСНЕННЯІНВЕНТАРИЗАЦІЇ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

З метою забезпечення постійного державного контролю за наявністю, якісним станом та ефективністю використання військового майна, закріпленого за військовими частинами Збройних Сил України, проводиться

інвентаризація активів та зобов'язань. Строки та порядок проведення інвентаризації визначаються нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів і Міністерства оборони України.

Варто зазначити, що основним проблемним питанням проведення інвентаризації у 2019 році постає порядок її здійснення у зоні проведення ООС. У такому випадку, законодавством визначено, що інвентаризація призначається у випадках, обов'язкових для її проведення за умови безпечного та безперешкодного доступу уповноважених осіб до всіх активів, первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку, в яких відображені зобов'язання та власний капітал цих військових частин.

Тобто фактично, підрозділи, активи яких знаходяться на окупованій території або в зоні проведення ООС, зобов'язані провести інвентаризацію станом на перше число місяця, що настає за місяцем, у якому зникли перешкоди доступу до активів, первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку, та відобразити результати інвентаризації в бухгалтерському обліку відповідного звітного періоду.

Крім того, інформація про активи, безпечний та безперешкодний доступ до яких забезпечити неможливо, та зобов'язання і власний капітал, які не можуть бути документально підтверджені через відсутність доступу до відповідних первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, у річній фінансовій звітності відображається за даними бухгалтерського обліку. У такому випадку, у примітках до фінансової звітності зазначається причини, з яких військова частина не має доступу до активів та реєстрів, що підтверджують зобов'язання.

Отже, на сьогоднішній день постають складнощі відображення військовими частинами достовірних даних у бухгалтерському обліку та річній фінансовій звітності у зв'язку з проведенням ООС. Це пов'язано із неможливістю вчасного та повноцінного проведення інвентаризації усіх активів та зобов'язань і може призводити до викривлення даних бухгалтерського обліку. Діюче законодавство передбачає лише окремі обставини проведення інвентаризації, проте не передбачає наслідків у разі неможливості такого проведення.

Свинар А.О.

КОРЕКЦІЯ ПСИХІЧНИХ ЗМІН В УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, ЩО ВИНИКЛИ В НАСЛІДОК НАБУТТЯ НИМИ БОЙОВОГО ДОСВІДУ

Події, які відбуваються в районі бойових дій, мають сильний вплив на психіку військовослужбовців, піддають їх якісним змінам, що можуть проявлятися від чітко виражених форм до зовні мало помітних, прихованих, мов би «відстрочених» в часі реакцій. Наслідки війни впливають не тільки на психофізичне здоров'я військовослужбовців, але і на їх психологічну врівноваженість, світогляд, стабільність ціннісних орієнтацій та інше. З отриманими психотравмами необхідно працювати комплексно, і чим раніше надана спеціальна медико-психологічна допомога, тим кращий прогноз

розвитку особистості на майбутнє. Відсутність спеціальних медико-психологічних заходів з відновлення травмованої, деформованої психіки (психологічна реабілітація) веде до хронічного перебігу психічних розладів.

Напрямки психологічної допомоги:

1. Діагностика синдрому соціально-психологічної дезадаптації у військовослужбовця на підставі результатів психодіагностики індивідуальних особливостей військовослужбовця.

2. Психологічне консультування (індивідуальне та сімейне).

3. Психокорекційна робота

4. Навчання навичкам саморегуляції

5. Робота з мислеобразами

6. Соціально-психологічні тренінги

7. Визначення життєвих перспектив

В процесі психокорекції проводяться бесіди, консультації, надаються рекомендації; використовуються елементи різних напрямлень в психології (психотерапії).

Стискун О.

ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЗАКОНОМІРНІ ПРОЯВИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Світовий розвиток початку ХХІ ст. характеризується фундаментальними змінами і непередбачуваними перспективами. В останні кілька десятиліть великий вплив на нього мають глобальні трансформації та інтеграційні явища і процеси. Глобалізація та інтеграція – це, як справедливо наголошують науковці, два процеси, які, на перший погляд, автономні, але під час глибшого дослідження з'ясовується не лише взаємозв'язок, а й складне підґрунтя нелінійного, часто суперечливого, нерівномірного процесу.

Кількість визначень глобалізації в сучасних економічних, політичних та соціальних науках, за підрахунками вчених, наближається до чотиризначної цифри і продовжує зростати. Одне з поширених сучасних визначень “глобалізація”, яке вважається досить вдалим і майже класичним, належить Європейській комісії: глобалізація може визначатися як процес, за допомогою якого ринки і виробництво в різних країнах світу стають все більше взаємозалежними завдяки рушійним силам торгівлі товарами та послугами, і потоків капіталу та технологій. Це не новий феномен, а продовження обставин, які дістали розвиток протягом чималого часу.

Ідеологією глобалізації є концепція “відмирання держави”, “свобода торгівлі і підприємницької діяльності”, “невтручання держави в економіку”. Ця ідеологія генерується транснаціональними корпораціями. Вважається, що головними суб'єктами економічних відносин повинні бути транснаціональні корпорації, а не національні держави. Саме ці утворення повинні завершити економічну організацію світу з утворенням керівних органів у “головних містах світу”.

Україна відчула вплив глобалізації вже з перших років незалежності, коли її економіка та суспільна сфера стали відкритими для світу. Нові явища принесли країні нові можливості й перспективи. Розширювався доступ до культурних, інтелектуальних і технологічних здобутків світового співтовариства. Але, поряд із позитивними чинниками глобалізації, їй притаманні і болючі проблеми та загрози. Ризики втрати національної ідентичності та культури малочисельних народів, прояви міжнародної злочинності, корупції, тероризму, порушення авторських прав на інтелектуальну і промислову власність, злочини в інформаційних мережах тощо – усе це негативні наслідки глобалізації. Завдяки технологічному та суспільному прогресу негативні явища глобалізації поширюються швидше, ніж позитивні, а боротьба з ними потребує дедалі більших і складніших зусиль.

Нові види загроз і викликів обумовлюють необхідність утвердження принципово нової моделі світового розвитку, глобальної безпеки. Україна має враховувати ці процеси, брати найактивнішу участь у формуванні механізмів нової міжнародної антитерористичної політики.

*Струнін Д.С.
к.і.н. Супрунов Ю.М.*

ПЕРЕКЛАД ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ

У сучасному інформаційному світі роль перекладу невпинно зростає. Кожного дня завдяки перекладацькій діяльності передаються нескінченні потоки інформації, як на побутовому рівні – переклад художньої літератури так і на офіційному, у т. ч. міжнародному рівні (переклад офіційних заяв та звернень представників держав, міжнародних організацій, текстів проектів угод), в науковій сфері тощо. Особливості перекладу при веденні перемов, узгодженню проектів угод завжди були полем інформаційного протистояння. Необхідність однозначного трактування тих чи інших понять визначило і назву міжнародних документів – трактат. Можна пригадати приклади різного трактування визначень (термінологічного мінування) при укладанні міждержавних угод між США та СРСР у сфері стратегічних озброєнь та протиракетної оборони, які обумовили претензії сторін до позицій розгортання радіолокаційних станцій чи чисельності та типів носіїв стратегічних ракет.

Якщо до недавнього часу переклад іноземних засобів масової інформації (ЗМІ) вважався засобом посередництва між державами для налагодження відносин та встановлення співробітництва, то сьогодні переклад трансформувався в ефективний інструментарій ведення інформаційного впливу.

Використовуючи потужності ЗМІ, міжнародні актори мають змогу вправно маніпулювати аудиторією для досягнення своїх політичних цілей через використання свідомо некоректного перекладу, тенденційного відбору джерел та статей (повідомлень), їх контенту, створення ілюзій стосовно значущості відібраних джерел тощо.

Велике значення має лінгвістична доступність цільової аудиторії чи навпаки, залежність її від перекладу на рідну мову, що характерно для населення України, Росії та інших країн бувшого СРСР відносно західних ЗМІ, що унеможливорює роботу із оригінальним текстом. Також важливо мати потужні інформаційні ресурси, які спеціалізуються на перекладі іноземних ЗМІ та вибіркової публікації таких матеріалів мовою цільової аудиторії. Прикладом таких ресурсів є inosmi.ru, inopressa.ru, habr.com, russian.rt.com/inotv тощо, які, попри їх комерційну направленість, надають можливість Російській Федерації формувати належне сприйняття контенту іноземних ЗМІ російськомовної цільової аудиторії в багатьох країнах бувшого СРСР, в першу чергу свого населення та в Україні і Білорусі.

Це визначає актуальність створення власних інформаційних ресурсів, які спеціалізуються на перекладі та використанні контенту іноземних ЗМІ, а також оперативного моніторингу відповідного контенту аналогічних спеціалізованих ресурсів для російськомовної (україномовної) цільової аудиторії.

Сухонос Д.Ю.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА

Інформація має нерозривний зв'язок та вплив на існування людства та формування суспільства. На всіх етапах розвитку цивілізації її роль була вирішальною при прийнятті рішень та формуванні суспільства. В процесі цивілізаційного розвитку людства виокремлюють декілька інформаційних революцій, спричинених радикальними перетвореннями в галузі інформації, що призвели до значних змін суспільних відносин. Головними чинниками цих революцій було винайдення писемності, поява друкарства, винайдення та розвиток засобів, що допомагали передавати, зберігати та обробляти інформацію. В результаті таких змін людство набувало нові якості та змінювало образ.

На даний момент ми є свідками п'ятої інформаційної революції, обумовленої створенням глобальних транснаціональних інформаційно-телекомунікаційних мереж, які охопили всі країни, проникають в кожную домівку та впливають на великі маси людей та окремо на індивідів одночасно. Найяскравішим прикладом такого явища та результатом цієї революції є всесвітня мережа Інтернет. Дана революція інтегрувала програмно-технічні засоби з усього світу в єдиний простір. В наслідок чого швидкість та обсяги обробки інформації істотно зростають.

Ми спостерігаємо за неймовірним зростанням місця і ролі інформації в житті особистості, суспільства, держави, та впливу інформації на їх розвиток. На сьогоднішній день вона є надзвичайно потужний ресурс, цінність якого є більшою навіть за фінансові та інші ресурси. Інформація перетворилась на товар який можна купити чи продати. Вона стала зброєю, з'явилося таке поняття, як інформаційна війна.

Всі ці процеси значно трансформують життя суспільства на кожному рівні. Кожен індивід окремо та людство в цілому знаходиться в процесі створення нового суспільства – інформаційного. Воно ще осі є незрозумілим багатом. Розвиток більшості сфер людської життєдіяльності значно нижчий за темпи розвитку інформаційних технологій.

Таким чином роль інформації на даному етапі розвитку людської цивілізації не може бути переоціненою. Як наслідок, вміння контролювати та регулювати інформаційні процеси є надзвичайно важливим. Подача інформації користувачу є однією зі складових регуляції та контролю за інформацією. Розповсюдження конкретних інформаційних матеріалів дозволяє формувати певну громадську думку та спосіб сприйняття реальності серед різних цільових аудиторій. Формування необхідного інформаційного середовища навколо певної суспільної групи має надзвичайний вплив на поведінку певного індивіда, групи індивідів чи держави, та дозволяє вирішувати завдання різного рівня та складності з мінімальною затратою людських та матеріальних ресурсів. Тому розповсюдження інформації в інформаційному просторі є досить актуальною темою, особливо для фахівця інформаційних операцій.

*к.політ.н., доц. Сірий С.В.
Сухонос О.І.*

ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ

Сьогодні, коли наша держава робить упевнені кроки вперед на шляху євроінтеграції, у секторі безпеки і оборони України нагально постає питання рівності прав і можливостей чоловіків та жінок. Підтримуючи дії уряду щодо політики гендерної рівності та виконуючи положення Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2020 року, у складових сектору безпеки розпочався процес розширення прав та кар’єрних можливостей жінок. Включення гендерної інтеграції до цілей та пріоритетів оборонної реформи дасть змогу краще реагувати на різні потреби безпеки в суспільстві та потреби самого сектору оборони та безпеки, покращувати оперативну спроможність сил оборони. Упровадження гендерної рівності у військових інституціях означає поєднання досвіду, знань та інтересів жінок і чоловіків.

Мета гендерної рівності полягає не в тому, щоби прирівняти жінок до чоловіків, а в тому, щоби наділити їх життя можливостями і шансами, які будуть рівними і зберігатимуться такими. Одним із основоположних пунктів реалізації Гендерної перспективи Цілей партнерства з НАТО є усунення правових бар’єрів, які заважають рівним можливостям участі жінок і чоловіків в установах сектору безпеки та оборони.

Незважаючи на деякі зрушення у гендерній інтеграції сфери безпеки і оборони та гарантовану Конституцією України та законами України рівність прав жінок і чоловіків, її подальша реалізація все ще залишається належним чином не забезпеченою, що зумовлено відсутністю в спеціальних мілітаризованих законах України чітких норм, які відповідно до існуючих

стандартів гендерної рівності регламентували би проходження служби військовослужбовцями-жінками. Це створює підґрунтя для можливих обмежень вступу жінок до військової служби, які встановлюються не на рівні законів, а шляхом включення дискримінаційних положень до підзаконних нормативних актів, що суттєво гальмує процеси впровадження гендерної політики загалом для всіх складових сектору безпеки і оборони.

Право кожного чоловіка чи жінки служити у війську, захищати рідну державу – не просто право. Це питання використання людського ресурсу країни, залучення всіх представників суспільства, без виключення, до процвітання держави і право кожного та кожної на реалізацію особистісного потенціалу. Щоб залишатися сильними та ефективними силами оборони України, усі їх складові мають втілювати у життя принципи гендерної рівності. Сьогодні ми повинні створити умови для оптимальної служби та роботи жінок і побачимо, як зміняться умови служби та роботи для чоловіків також. Гендерна рівність стане несподіваним двигуном оборонної реформи!

Таран В.М.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИПЛАТИ ОДНОРАЗОВИХ ДОДАТКОВИХ ВИДІВ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

В умовах проведення операції об'єднаних сил особливо актуальним стає питання стимулювання військовослужбовців до якісного і виконання бойових завдань. Адже від рівня самовіддачі і наполегливості особового складу прямо залежить успіх проведення операції. Головним чином на рівень зацікавленості військовослужбовця регулює розмір його грошового забезпечення.

Військовослужбовці, які проходять службу в зоні проведення операції об'єднаних сил, отримують винагороду за участь у воєнних конфліктах, яка становить 12000 грн в місяць, якщо військовослужбовець перебуває на глибинні ротного опорного пункту або 5500 грн в місяць в інших місцях дислокації.

Дана винагорода може одноразово збільшуватись за успішне виконання бойового завдання в складі військової частини (підрозділу, групи) в розмірі 60900–365400 грн та за знищення (захоплення) техніки противника в розмірі 12180–243600 грн залежно від виду підрозділу та техніки. Також винагорода збільшується за безпосередню участь в бойових діях в розмірі 1000 грн за кожен день, в якому зафіксовано факт обстрілу позиції військовослужбовця.

Актуальність питання виплати одноразових видів грошового забезпечення в умовах проведення операції об'єднаних сил полягає в рівні забезпечення даною винагородою зацікавленості військовослужбовців до участі в операції. В середньому, солдат в зоні проведення операції об'єднаних сил в місяць отримує від 15,5 тис грн на другій лінії до 22 тис грн на лінії ротного опорного пункту, командир роти – від 20,5 тис грн до 27 тис грн, командир бригади – від 28,5 тис грн до 35 тис грн. Бойовики в зоні проведення операції отримують в перерахунку в гривні від 7 тис грн, командир відділення – 13 тис

грн, командир роти – 27 тис грн, командир бригади – 54 тис грн. Тоді як військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації за участь у воєнних конфліктах отримують, в перерахунку в гривні від 122 тис грн в місяць для рядового складу та від 180 тис грн в місяць для осіб офіцерського складу.

Розмір грошового забезпечення на керівних посадах значно поступається винагородам, які отримують бойовики відповідного рівня. Це дуже загрозлива статистика адже для успішного стримування та відсічі збройної агресії противника необхідне насамперед якісне керівництво підрозділами та частинами в зоні проведення операції об'єднаних сил. Для цього необхідно мати якісно підготовлений та мотивований в першу чергу керівний (офіцерський) склад.

Для вирішення питання мотивації особового складу в умовах проведення операції об'єднаних сил необхідно значно збільшити рівень винагороди за участь у воєнних конфліктах до рівня відповідності грошового забезпечення не нижче рівня забезпечення відповідних осіб противника.

Вирішення питання мотивації особового складу в умовах проведення операції об'єднаних сил передбачає збільшення видатків на проведення даної операції та потребує подальшого дослідження.

Таратута О.І.

СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЮЧИХ СИСТЕМ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Участь Збройних Сил України в міжнародних навчаннях, конференціях, миротворчих місіях, розвиток двосторонньої співпраці з іншими державами та військовими відомствами розвинених країн обумовили зростання потреби в здійсненні перекладів військової документації. Особливу роль у цьому відіграє швидкість здійснення перекладів, тому для оброблення інформації, окрім послуг перекладачів, дедалі частіше використовуються системи машинного перекладу (СМП).

Актуальність дослідження полягає у покращенні існуючих систем машинного перекладу (СМП) шляхом визначення критеріїв, що висуваються до сучасних СМП проведення аналізу їх функціонування, та як результат, відповідності СМП цим критеріям.

Основні проблеми сучасних СМП полягають у наступному:

- Неспроможність СМП до аналізу та утворення похідних слів і як наслідок неможливість перекладу неологізмів, мовних зворотів і т.п.;
- Виникнення труднощів перекладу вузькоспеціалізованої лексики;
- Необхідності збереження змісту та цінності тексту;
- Дотримання відповідного стилю текстів.

Питання якості, мабуть, є найбільшою проблемою, з якою можна зустрітися під час використання СМП. Жодна комп'ютерна програма не здатна проаналізувати та зрозуміти контекст використання мови, і, відповідно, до перекладу такого, як може здійснити людина. Перекладачі – це не словники "1

до 1", які видають, буквальні, дослівні переклади. Перекладачі передають зміст та основну інформацію, спираючись не лише на мовний, а й культурний, історичний і т.п. досвід, а також на особисті знання. Зрозуміло, що чим більше у реченні слів та смислових і лінгвістичних залежностей між словами, тим важчим воно є для аналізу, а відповідно і для перекладу. Цей факт давно вже спонукав деяких дослідників по різному оцінювати якість машинного перекладу в залежності від довжини речення.

Після аналізу потенційних можливостей системи за умови її тривалої експлуатації, можемо зробити такі висновки. По-перше, робота зі словником користувача обмежується лише кодуванням окремих слів без можливості внесення словосполучень. Цей факт практично перекреслює сподівання перекладача на покращення якості перекладу на основі "навчання" системи. По-друге, функція створення словоформ, принаймні в такому стані, в якому вона зараз знаходиться, радше заважає, ніж допомагає перекладачеві. Для підбору правильних словоформ інколи потрібно зробити 7-8 натискань для вибору із запропонованих варіантів перекладу, що ставить під сумнів доцільність автоматичного вибору словоформ.

Таким чином, можна констатувати, що інструментарій для підвищення якості перекладу в розробників безумовно є. Перспективним напрямком подальших досліджень оцінки якості вітчизняних та зарубіжних СМП можуть бути дослідження з порівняння якості окремих версій однієї системи з метою визначення покращення або погіршення якості перекладу у новітніх версіях СМП.

Терехов Ю.І.

МАНІПУЛЮВАННЯ СВІДОМІСТЮ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Не зважаючи на збройний конфлікт, що вже п'ятий рік триває на Сході України, питання загрози національній безпеці я виявив бажання оцінити у іншому контексті...Навіть влучно сказати «з іншої точки зору»...а саме з європейської. Ризиками і загрозами з боку країни-агресора вміло користуються політичні діячі та розвідувальні органи країн-партнерів.

Яка мета таких прихованих дій від наших європейських друзів?

– Зовсім проста. Це виявлення та захоплення додаткового важелю впливу.

Для чого? – Задля розширення політичної площі маніпулюванням України на арені міжнародних відносин.

Простіше кажучи: Нашим друзям, що «вкрай занепокоєні» діями Російською Федерацією і збройним конфліктом, що триває на Сході, потрібен був додатковий «гачок», окрім фінансової «голки», на яку нас підсадили постійними кредитами та боргами від Міжнародного Валютного Фонду.

Цей «гачок» лідери провідних європейських країн з політичними діячами вдало вибрали із величезного списку проблематичних питань, що є в Україні.

Чи замислювались Ви над цим так глобально, коли по новинах спостерігали інцидент, що мав місце у м. Берегове, Закарпатської обл.?

(видача паспортів громадянам України послом Угорщини у приміщенні посольства)

Питання національних меншин для України не нове, і тісно пов'язане з історією нашої країни. У розгляді цього питання слід звернутися до понять національної ідентичності, що є протиріччям для деякої частки населення.

І саме відсоток такого населення і вирішує це питання. Як багато українців можуть твердо стверджувати, що вони українці? За громадянством, за кровною лінією своїх пращурів?

Річ у тому, що саме на цих загальнонаціональних засадах, де було знайдено проблематику російськими спецслужбами ще у 2009 році (а саме тоді було опубліковане в мережі Інтернет перше фото з прапором «донецької народної республіки») було розпочата та побудована поступова плавуча операція зі здійснення захоплення контролю над деякими регіонами, а саме – прикордонні до РФ області України.

Мабуть не варто нагадувати, що рівень задоволення життям, національна свідомість, патріотичність та національна ідентичність є запоруками суспільного національного єднання, та є часткою засад національній безпеці?

На разі є цілком очевидним маніпулюванням політичними процесами щодо Євроінтеграції України Угорщиною, міністр закордонних справ якої у прес-інтерв'ю зазначив, що уряд Угорщини буде тримати контроль над цим питанням.

Чому? Тому що більше 13% постійного населення Закарпатської обл. є громадяни Угорщини. Задовго до введення безвізового режиму жителі прикордонних районів вміло його перетинали, на чому будували експортний та імпорتنний бізнес з контрабанди.

А з 2015 року кількість інвестицій, що були вкладені Угорськими бізнесменами збільшився в декілька разів. Для прикладу більшість земельних ділянок господарського типу є підставні фірми, власниками яких є громадяни Угорщини. Останні новини у місті Берегове (в якому навіть мер – угорець) викликали в мені інтерес для деяких досліджень, та аналізу отриманих даних, з метою вивчення історичних засад проблематики та якісної оцінки у питанні використання національних меншин для дестабілізації політичної обстановки України.

Ткаченко Б.І.

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ: ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИЙ ТА БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТИ

В умовах збройної агресії Російської Федерації системна співпраця зі Сполученими Штатами Америки у воєнно-політичній, військово-технічній та військовій сферах є ключовим зовнішнім чинником забезпечення суверенітету й територіальної цілісності Української держави.

Головним міждержавним документом, що регламентує відносини між Україною та Сполученими Штатами Америки у військово-політичній сфері, залишається «Хартія Україна-США про стратегічне партнерство», підписана міністрами закордонних справ обох країн 19 грудня 2008 року у Вашингтоні. У сучасних геополітичних реаліях даний документ є одним із міжнародно-правових чинників, що підтверджує гарантії безпеки Української держави, закріплені у Будапештському меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (998-158) від 5 грудня 1994 року. У Хартії визначені зобов'язання США щодо України, серед яких варто зазначити:

1. Підтримка суверенітету, незалежності, територіальної цілісності й непорушності кордонів; сприяння здатності до відповідального самозахисту;
2. Співробітництво з поглиблення інтеграції України до євроатлантичних структур; сприяння збільшенню українських можливостей та посилення України як кандидата на членство в НАТО;
3. Розширення рівня нинішніх програм співробітництва та допомоги з оборонних та безпекових питань з метою подолання загроз глобальному миру та стабільності.

В сучасній геополітичній ситуації військово-політична співпраця та безпековий аспект стали важливою складовою українсько-американських відносин, що відбивається у всебічній підтримці з боку США територіальної цілісності України в умовах російської збройної агресії, наданні фінансової та технічної допомоги українській армії, фінансуванні заходів щодо підвищення рівня забезпечення безпеки та реформування силових структур в Україні, наближення їхнього функціонування до міжнародних стандартів НАТО. На сьогодні у Вашингтоні ґрунтовно переглядається формат взаємин між РФ, на Росію накладені жорсткі санкції. Тож українсько-американське стратегічне партнерство у сучасних міжнародних реаліях має потенціал забезпечити свободу дій в умовах жорсткого тиску з боку Росії, а отже може оцінюватися як чинник підтримки національної безпеки України.

Федоров К.Х.

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЕТИКИ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕКЛАДАЧА

На сучасному етапі моделювання є одним з актуальних та ефективних методів наукового дослідження. Воно широко застосовується у педагогіці, що надає можливість органічно об'єднати теоретичне та емпіричне пізнання сутності дидактичних явищ, оптимізувати структуру навчально-виховного процесу (НВП), активізувати пізнавальну діяльність тих, хто навчається, та забезпечити особистісно-орієнтоване навчання. Метод моделювання надає педагогічній науці додаткові можливості математичного опису дидактичних процесів і має значний потенціал. Обґрунтування вищенаведеного подано у відомій праці В. Михеєва, який наголошує, що «широке розповсюдження ...

моделювання в педагогічних дослідженнях пояснюється різноманітністю його гносеологічних функцій, що зумовлює вивчення педагогічних явищ і процесів на спеціальному об'єкті – моделі, що є проміжною ланкою між суб'єктом – учителем, дослідником та предметом дослідження, тобто, певними властивостями та відношеннями між елементами навчально-виховного процесу».

Саме тому формування теоретичної моделі культури та етики військового перекладача, як чіткого фіксованого зв'язку елементів, що припускає визначену структуру та відбиває внутрішні, істотні відносини між елементами реальності, є невід'ємною складовою професійної підготовки та навчально-виховного процесу. Зауважимо, що сьогодні перекладознавство надає особливого значення перекладацькій культурі. Позитивним при цьому є той факт, що при цьому актуалізується важливість культурологічного підходу до перекладу, специфіка якого полягає у тому, що переклад відіграє роль засобу міжкультурного зближення народів та націй, і є одночасно умовою міжмовленнєвої комунікації та інтегрування культур у єдину світову культуру. Переклад виступає як засіб міжкультурних контактів: взаємодія культур у процесі перекладу передбачає ознайомлення читачів перекладу з фактами та ідеями, притаманними іншій культурі, з метою розширення їх кругозору і виховання поваги до цих культур.

Таким чином, теоретична модель культури та етики військового перекладача повинна охоплювати не лише професійно важливі якості та схильності, наявність яких повинна перевірятися під час професійного відбору, а й межі особистої та професійної культури індивіда, що є засобом міжкультурного посередництва. В такому випадку, професійно важливими якостями можуть виступати як власне психічні та особистісні, так і біологічні властивості суб'єкта професійної діяльності – соматичні, морфологічні, нейродинамічні та ін., що певною мірою є показниками професійної придатності фахівця. Серед якостей, що обумовлюють професійну придатність, називають зазвичай мовленнєву реактивність, хорошу пам'ять, здатність переключатися, психічну стійкість, контактність, інтелігентність. А от говорячи про особистісну та професійну культуру та етику перекладача, їх межі визначаються типом, метою та ситуацією при виконанні різних задач лінгвістичного забезпечення.

Фугело О.

ПРОГРАМА ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УЯВЛЕНЬ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ПСИХОЛОГІВ ПРО МАЙБУТНЮ ПРОФЕСІЮ

Формування особистості людини триває протягом усього життя, втім навчання у ВНЗ відіграє особливу роль у цьому процесі. Саме в цей час у курсантів закладаються основи тих якостей спеціаліста, з якими він увійде в нову для нього атмосферу військово-професійної діяльності, де відбуватиметься його подальший розвиток як особистості. Тому питання в

аспекті ставлення курсантів до майбутньої професійної діяльності завжди знаходиться в центрі уваги.

Таким визначенням ролі й місця здібностей, інтересів, мотивів та індивідуально-особистісних рис у формуванні професійно важливих якостей займалися Е. Зеєю, Т. Кудрявцева, Б. Ломов, Л. Мітіна та інші.

В ході проведення експериментального дослідження ми повинні вирішити наступні завдання:

1. Визначити чинники, які формують професійну спрямованість у курсантів ВІКНУ;
2. Охарактеризувати «фахову компетентність» як здатність до ВПД;
3. Встановити закономірності набуття курсантами ціннісного ставлення до майбутньої професії;

Дослідження дозволить нам з'ясувати сферу професійних інтересів майбутніх офіцерів, рівень їх професійної ідентичності та професійної успішності.

В якості діагностичного інструментарію, за допомогою якого були зафіксовані зміни в рівні сформованості окремих компонентів ставлення та готовності до військово-професійної діяльності у майбутніх офіцерів, використовувалися методики на вивчення мотивів вибору професії, методика незакінченого речення та методика «Професійна готовність».

Для вивчення процесу формування професійних уявлень даної спеціалізації вибрано методи та методики, застосування яких дозволяє, з одного боку дослідити усвідомлену частину “Я – концепції”, а з іншого, – отримати уявлення про неусвідомлювані, або такі, що частково усвідомлені, складові чи процеси.

Чернецька А.О.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА БЕЗПЕКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ В СУЧАСНІЙ ЄВРОПІ

Глобалізація (від франц. global – загальний, всесвітній; що походить від лат. globus – куля) – новітній трансформаційний процес (точніше – низка взаємопов'язаних процесів) у просторовій організації локальних, регіональних і світ. екон. зв'язків та відповідних соціальних відносин. Можна коротко охарактеризувати як всезростаючий вплив на життя людей їхніх всесвітніх взаємозв'язків.

Одним з найбільших проблем сучасної кризи у безпековому середовищі є процес глобалізації, оскільки існує високий рівень залежності суб'єктів від міжнародної політики. Жодна країна не може досягти високих показників саморозвитку без зовнішнього впливу, без включення у світову економічну та політичну систему.

На безпекове середовище в сучасній Європі дедалі більше почав впливати процес глобалізації. Міжнародне безпекове середовище опинилось в глибокій кризі, якої не було з часів «холодної війни». У сучасному світі країни Європейської спільноти були забезпечені системою міжнародної безпеки. Але події на Сході Європи, агресія Росії проти України, показала, що система

європейської безпеки виявилась у багатьох аспектах безпорадною та неефективною, що ставить під сумнів долю Європейського проекту й ідеї об'єднання Європи.

У зв'язку із загальними подіями у світі сучасна система Європейської безпеки перебуває у стані випробовування. Донедавна сутність безпекового середовища в сучасній Європі полягала у тому, що можливість виникнення на її території повномасштабного, військового конфлікту, оцінювалась як майже неможлива, однак сукупний ефекти від новітніх загроз міг становити для Європи руйнівні наслідки. Але беручи до уваги Російську агресію дані погляди почали переглядатись.

Також виявилась недостатня можливість впливу міжнародних структур безпеки до зміни геополітичного становища, які відбуваються на Сході Європи. НАТО, ЄС, ОБСЄ намагаються знайти відповіді, як вплинути на глобальну загрозу безпеці, яка зараз повисла над цілою Європою, тому що Україна це лише так званий бар'єр для них, але точних та діючих відповідей на дане питання вони поки що не знайшли. Це лише погіршує стан міжнародного безпекового середовища.

Беручи до уваги все з вище сказаного, ми можемо зробити висновок, що система безпекового середовища у Європейських країнах базувалася лише на дотриманні всіма країнами міжнародних угод та структури безпеки, чим власними військовими можливостями. Це означає, що елементи європейської безпеки, такі як НАТО, ЄС, ОБСЄ виявились недостатньо ефективними, тому що Європейське безпекове середовище не передбачає конкретних дій у подібних ситуаціях, яка склалась між Україною та Росією. Виходячи з цього впливає, що кожна, окрема, держава має низький рівень захищеності, оскільки сподівається на міжнародні угоди та структури, які повинні гарантувати їм безпеку, особливо під час збройного конфлікту. У цьому випадку потрібно підсилити обороноздатність Європейських країн, тим самим покращити їх систему безпеки.

Чернишова І.І.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

На даному етапі однією з проблем у функціонуванні військових частин є великий відтік кадрів з лав працівників Збройних Сил України. Це пояснюється малою конкурентоспроможністю заробітної плати порівняно з працівниками цивільних підприємств.

Як відомо, заробітна плата складається з основної, додаткової, а також інших компенсаційних виплат. Частка додаткової заробітної плати в загальній сумі становить близько 46-49%.

Основним завданням додаткових видів заробітної плати є стимулювання працівника до покращення своєї праці, а також компенсація йому затрачених сил та часу на виконання тої чи іншої роботи. Проте, так як ці виплати

розраховуються у відсотковому співвідношенні від посадового окладу, через занижені розміри посадових окладів доплати та набабки фактично втрачають свою сутність та не виконують основних покладених на них функцій.

Також проблемою є й те, що законодавством передбачена велика кількість цих виплат. Для їх встановлення та нарахування бухгалтеру фінансово-економічної служби військової частини доводиться використовувати безліч нормативно правових актів, що призводить до помилок при нарахуванні та виплати заробітної плати, а також при бухгалтерському обліку цих операцій.

Ця проблема стосується не лише працівників Збройних Сил України, але й працівників бюджетних установ загалом.

На нашу є доцільним значно зменшити кількість доплат та надбавок, при цьому внести зміни до чинного законодавства з цього питання, та закласти сутність цих виплат до основної заробітної плати, тобто до посадових окладів.

Наприклад, скасувати всі доплати та надбавки, окрім:

- за роботу в нічний час;
- за роботу в святкові та неробочі дні;
- за роботу в надурочний час;
- за вчене звання та науковий ступінь;
- за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників;
- за суміщення посад та професій.

Для цього потрібно збільшити градацію між посадами та тарифними розрядами до них, а також внести зміни до Єдиної тарифної сітки та збільшити кількість тарифних розрядів, наприклад, до 60, замість 25 тарифних розрядів.

Також доцільним є здійснювати прив'язку ставки першого тарифного розряду не до прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а до розміру мінімальної заробітної плати на відповідний рік, що значним чином підвищить суми заробітної плати, а отже, й збільшить конкурентоспроможність військових частин як місця працевлаштування в порівнянні з іншими організаціями.

Черніков В.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ВІЙСЬКОВОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Військовий переклад охоплює всі види і способи перекладу: від письмового перекладу статутів і документів до усного перекладу і синхронного перекладу при радіообміні, не виключаючи і двосторонній переклад при бесіді на військові теми. Визначення основних складових частин перекладацької компетентності – компетенції, володіння якими є запорукою професіоналізму перекладача й успішної перекладацької діяльності.

Під професійною компетенцією розуміється вся сукупність навичок і умінь, що дозволяють ефективно вирішувати професійну задачу. Виділяються такі компетенції військових перекладачів:

1. Мовна компетенція – використання всіх доступних мовних засобів спілкування, взаємин між комунікантами, їх рольових функцій і реєстру спілкування. Сюди ж відносять і постійну необхідність поповнення словникового запасу перекладача. Таким чином, військовий перекладач повинен досконало володіти військовою лексикою, розуміти узус військових текстів, вміти підбирати правильний еквівалент при перекладі військових термінів.

2. Комунікативна компетенція – забезпечення еквівалентного перекладу висловлювання з рахуванням фонових знань в процесі перекладу, вміння перемикатися з іноземної мови на рідну і навпаки, здійснювати максимально точний переклад при відсутності прямих відповідностей. Вміння правильно вибирати і застосовувати різні прийоми перекладу, щоб подолати труднощі, пов'язані з особливостями вихідної мови, вміння аналізувати текст оригіналу, виявляти в ньому перекладацькі проблеми і успішно їх вирішувати.

3. Текстотворююча компетенція – вміння створювати тексти різних типів. Військові тексти поділяються на жанри: військово-наукові, військово-технічні, військово-інформаційні, військово-публіцистичні, військово-ділові тексти, статuti, настанови тощо. Кожен жанр визначає структуру самого тексту, його цілі.

Отже, усе вищезазначене вказує на те, що перекладацька діяльність як особливий вид мовленнєвої діяльності спрямована на реалізацію завдань міжмовної комунікації. Тому основне завдання в процесі формування перекладацьких компетенцій полягає не в повідомленні курсантам деякої сукупності знань, а в підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних виконувати військові переклади на професійному рівні. До основних етапів підготовки перекладачів відносяться навчання технології перекладу, передперекладацький і перекладацький аналіз тексту, переклад текстів спеціальної тематики, навчання усному перекладу, мовна підготовка, набуття перекладацьких навичок та вмінь.

Удосконалення змісту професійної підготовки перекладачів відбувається на професійно-особистісній орієнтації навчання, більш ретельному відборі мовного матеріалу, посиленні практичної складової підготовки. Реалізація даних напрямків в цілому орієнтує освітній процес на досягнення єдності професійного розвитку особистості і формування професійно-діяльнісної компетенції майбутнього військового перекладача.

Шарпанцова Т.О.

ПОПЕРЕДНІЙ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТІВ ОРИГІНАЛУ

У часи реформації безпекових структур України міжнародне співробітництво відіграє неабияку роль. Посилення зв'язків з закордонними партнерами значно підвищило вимоги до якісного перекладу. З цією метою перекладачі часто вдаються до попереднього перекладацького аналізу, як початкової ланки перекладу.

Попередній перекладацький аналіз будується на попередній аналітичній роботі, що пов'язана з визначенням характеристик тексту оригіналу, які необхідно враховувати при перекладі з метою досягнення його адекватності. До недавнього часу ця складова процесу перекладу була найменш дослідженою, оскільки у перекладацькій літературі виходили з припущення, що розуміння відбувається як дещо само собою зрозуміле та не потребує дослідження.

Наразі можна виокремити два підходи до попереднього перекладацького аналізу вихідного тексту та завдань перекладача. Завданням перекладача є забезпечити комунікативну еквівалентність первинного та вторинного текстів, тому під час попереднього перекладацького аналізу вихідного тексту слід враховувати: комунікативну інтенцію автора, функціональні параметри тексту, комунікативний ефект.

Використання попереднього перекладацького аналізу можна прослідкувати на прикладі аналізу Політики НАТО з узагальнення та вивчення передового досвіду.

Час створення: 26 June 2012

Автор: Об'єднаний центр НАТО з вивчення та узагальнення передового досвіду (JALLC).

Реципієнт: військовослужбовці країн-членів та країн-партнерів НАТО
Оскільки первинна аудиторія документу – це особи, які володіють військовою термінологією та знаннями у сфері, то можна зробити висновок, що переклад має бути еквівалентним, не експлікативним.

Інформація переважно когнітивна, присутня оперативна. Велика кількість термінів, яким властиві однозначність, нейтральне забарвлення. При перекладі такі одиниці потрібно відтворювати відповідниками для збереження нейтральної емоційності офіційного документу. *Оперативна* інформація в мові оригіналу виражається імперативом (вказівки, прохання, поради), отже для збереження стилю тексту, перекладати їх необхідно наказовим способом дієслів.

Висока щільність інформації: велика кількість аббревіатур (JALLC, LL, NAC, EU, PfP, EAPC, MD, ICI, COEs, DSG, DG/IMS, ACT, HQ SACT, LLDb, ACO etc). Щільність тексту оригіналу має відтворюватись у тексті перекладу. Тому краще надавати перевагу використанню скорочень та аббревіатур над описовим перекладом.

Комунікативне завдання – заохочення використання політики, ознайомлення з процесом вивчення та узагальнення передового досвіду (LL). Перекладач має усвідомлювати, що даний документ висвітлює базові аспекти процесу LL, визначення ключових понять, а не є поглибленим довідником. Таким чином має зберігатися відповідна структура речень.

Similarly, Lessons Learned from capability development should inform defence planning and current and future operations.

Аналогічно до цього, набутий досвід від розвитку спроможностей необхідно передавати як для оборонного планування, так і для поточних та подальших операцій.

«*Should inform*» перекладається як «*необхідно передавати*» для збереження елемента пояснення та з метою використання простої лексики, оскільки реципієнт цього тексту не має глибинних знань в даній темі. У випадку, якби цільовою аудиторією документу були експерти даної теми, то «*should inform*» потрібно перекладати як «*має стати частиною розробок*» чи «*потрібно відтворити*».

Мовний стиль – науково-публіцистичний. У процесі перекладу варто дотримуватись ознак функціонального стилю тексту оригіналу, тобто вихідний документ повинен бути чітко викладеним, орієнтованим на швидке сприймання повідомлень, стислість і зрозумілість інформації.

Застосовуючи дані, отримані в результаті проведення попереднього перекладацького аналізу, у перекладача з'являється глибоке розуміння наміру автора, структури тексту, його середовища та аудиторії. Ці фактори дозволяють відтворювати стиль та функції тексту, усвідомлювати та правильно відображати реалії тексту оригіналу – соціально-історичного та культурного контексту, національного забарвлення.

Швачко М.О.

УКРАЇНА ТА ГРУЗІЯ ЯК ОБ'ЄКТ РОСІЙСЬКОЇ ЕКСПАНСІЇ

Грудень 1991 року, або ж крах Радянського Союзу, поклав край російському колоніалізму та імперіалізму. Однак постає питання чи не перейшли риси правління СРСР до сучасної Російської Федерації? Сучасна імперська політика Росії є міфом чи вона має історичне підґрунтя і досі розвивається?

«Путінські війни», «Нові війни», «Війна 4-го покоління», «Нелінійна війна», або ж більш звичне для нас «Гібридна війна», - це все назви нового явища з яким зіштовхнулась світова політика та громадськість. Насамперед, на собі це відчули пострадянські країни, а саме Чечня, Грузія та Україна.

Помилково буде вважати що війна Путіна проти сучасного політичного устрою світу почалась саме з України. Багато дослідників вважають, що початком епохи «війн 4-го покоління» варто вважати саме грузино-російський конфлікт. Цей період як і сучасна ситуація в Україні характеризувався тим, що були розмиті кордони між комбатантами і некомбатантами, солдатами і цивільними особами, армійцями та найманими воєнізованими підрозділами, між бойовими діями і наданням гуманітарної допомоги. Це ж саме, але в дещо новому вигляді ми сьогодні спостерігаємо в Україні.

США, ЄС, НАТО явно не готові були до такого роду війни як в Грузії так і в Україні. Однак світові політики могли передбачити війну в Україні ще з «Абхазької» ситуації. І на доказ цього існує 3 причини; по-перше, ще з 2008 року було важко ігнорувати факт особистої одержимості Путіна ідеєю відродження Радянського Союзу (прикладом цього є спроби утворення «Євразійського союзу» з повномасштабним членством у ньому Грузії та України), по-друге, «нова війна» Путіна вже не була на той час революційним явищем, як її охарактеризували західні політики (Чеченські війни мають

достатньо рис, які були використані Кремлем у наступних війнах. Тактика «зелених чоловічків» була запропонована ще Леніним, як нам нагадує французький історик Мішель Геллер) і, останнє, війна у Грузії є генеральною репетицією подій в Україні з такими основоположними факторами як «інформаційна пропаганда» та навчання «Кавказ-2008».

Отже, імперська політика Радянського Союзу є процесом вписаним у ДНК сучасної Російської Федерації. Для Російської держави колонізація сусідніх територій і підпорядкування собі сусідніх народів завжди мали і будуть мати характер безперервного процесу. Тому постають важливі питання: чи протидія України зупинила наміри Кремля? Чи варто знову очікувати повернення «імперських імпульсів» Російської Федерації? Яка країна наступною поповнить ряди «імперських інтересів» Російської імперії: Білорусія, країни Прибалтики чи критичні райони сучасної Азії?

Шідерова А.

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІДЕОКОНТЕНТУ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ЗАСОБІВ ІНФОРМУВАННЯ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

За період збройного конфлікту на Сході України стало зрозуміло, що для ведення гібридних воєн треба не тільки зброя, але і адекватний новинний контент на державні меседжі в ЗМІ. Навесні 2014-го року окуповані території залишилися без українського телерадіомовлення, і всі спроби відновити його практично не мали ефекту. Проте діяльність в інформаційному полі українських військових медіа продовжується.

Основними телевізійними засобами інформації ЗСУ є Центральна телерадіостудія Міністерства Оборони, яка працює як продакшн студія, що виробляє телепрограми для інших телеканалів та військова телерадіокомпанія МОУ «Бриз». В умовах відбиття російської збройної агресії проти України зростають потреби в об'єктивній та актуальній інформації щодо готовності ЗСУ виконувати завдання за призначенням. Робота із задоволення цих потреб є важливою передумовою перемоги. Сьогодні ЦТРС МОУ налагоджено постійний інформаційний зв'язок між Збройними Силами та громадськістю.

Створено низку відеопроєктів, присвячених висвітленню війни на Сході України, життю військовослужбовців, новим вітчизняним і світовим тенденціям розвитку озброєнь тощо.

Соціальний проєкт «Будемо жити», який стартував 30 серпня 2015 року в ефірі «5 каналу». Цикл програм про людей, яких не зламала війна. Реальні історії героїв, які можуть стати соціальним прикладом.

Програма «Техніка війни» - це 10-хвилинний інформаційно-аналітичний проєкт про військово-технічне забезпечення в Україні та у світі. Це актуальна інформація про нові та модернізовані зразки озброєння та військової техніки, методи ведення війни, заходи у боротьбі з тероризмом.

«ProВійсько» – 15 хвилинна інформаційно аналітична телепередача, в якій розповідається про головні події з життя армії, про функціонування МОУ, новини ЗСУ.

«РЕКРУТ.UASOF» - перше військове реаліті-шоу. Ця програма показує глядачу, як походить курс відбору до елітного підрозділу Сил спеціальних операцій ЗСУ. Це новий формат для військового телебачення, що наближає ЗСУ до глядача. Розкриття специфіки професії військового, змога цивільному населенню зрозуміти всю складність підготовки до лав ЗСУ, оцінити вклад кожного військового у боротьбу за країну.

ТРК МО «Бриз» готує щотижневу півгодинну програму «Флот за тиждень» та програму «На варті». Це короткі актуальні новини та репортажі про життя українського війська, події, що трапилися за тиждень на території ООС та в безпековому секторі загалом.

Особливо важливим моментом для нас є те, що всі ці проекти представлені через соціальні мережі і саме там мають основне коло споживачів. Слід відзначити, що у випадку, коли висвітлюється виконання завдань у зоні відповідальності, характер інформації стає більш системним, раціональним. Вузькоспрямоване інформаційне забезпечення висвітлює передовий досвід бойової діяльності, популяризує кращих військовослужбовців.

Можна виділити низку провідних тематик, на яких робить акцент військове телебачення. Це фінансові питання – громадяни повинні отримувати звітність про використання коштів держави на забезпечення українського війська. Це також внутрішня комунікація для військовослужбовців та їхніх сімей. Матеріали інформаційної протидії ворожому негативному інформаційно-психологічному впливові. Демонстрація високих військово-професійних якостей при виконанні завдань, психологічна стійкість особового складу у складних обставинах. Питання психологічної реабілітації учасників бойових дій.

Використані джерела:

1. <http://www.mil.gov.ua/multimedia/proekti-cztrs-mou.html>
2. <https://www.youtube.com/user/ctrstvua/featured>
3. <https://soundcloud.com/armyfm>
4. <https://milnavigator.tv/tag/provijsko/>
5. <https://www.youtube.com/user/Breeze347/featured>
6. <https://ukrsof.com/recrut-uasof/>
7. <https://detector.media/infospace/article/123925/2017-03-09-kabmin-khoche-dozvoliti-minoboroni-zasnovuvati-teleradioorganizatsii/>
8. <https://uainfo.org/blognews/1529414256-navishcho-ukrayini-viyskovi-zmi-y-chomu-maemo-dhati-pro-nih.html>
9. https://mip.gov.ua/files/documents/8_5____.pdf

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ГОВОРІННІ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ

Враховуючи, закріплений на стратегічному рівні, курс України до НАТО та ЄС, а також вимогу військового керівництва країни до підвищення рівня володіння іноземною мовою серед військовослужбовців Збройних Сил України питання підвищення мовної компетенції стоїть надзвичайно гостро.

Мовна компетенція в цілому визначається, як потенціал лінгвістичних знань людини, сукупність правил аналізу і синтезу одиниць мови, які дають можливість будувати й аналізувати речення, користуватися системою мови з метою спілкування. Оцінюється така компетенція за чотирма основними видами мовленнєвої діяльності, зокрема: аудіювання, тобто сприймання інформації іноземною мовою на слух; читання – зорове сприйняття інформації; письмо – письмове відтворення інформації іноземною мовою та говоріння – усне відтворення інформації із використання лексичних засобів іноземної мови.

Останній вид також має назву «комунікативна компетенція». Термін «комунікативна компетенція» виражає відношення та взаємодію між граматичною компетенцією (знання граматичних правил) та соціолінгвістичною компетенцією (вміння спілкуватися). Визначення комунікативної компетенції містить чотири складові частини: граматична компетенція, дискурсивна компетенція, тобто здатність будувати речення у дискурсі з метою формування змістовної цілісності ряду висловлювань, соціолінгвістична компетенція, яка полягає у розумінні правил вживання мовних норм, які залежать від певного соціального контексту, та стратегічна компетенція, яка визначає мовні прийоми, які використовують мовці, коли спілкування погіршується у результаті недостатнього знання мови.

Таким чином, заходи з розвитку професійно-орієнтованої комунікативної компетенції повинні бути спрямовані не лише на розширення загального та спеціального словникового запасу, а й на розвиток соціолінгвістичної та граматичної компетенції. На нашу думку, найефективніше досягти цього можна лише застосовуючи інноваційні викладацькі підходи, як-от: парна робота чи робота в групах, свобода у виборі тематики для обговорення, контекстуальне викладання словникового запасу, вивчення формальних та неформальних розмовних кліше, використання питань із розгорнутими відповідями, а також відпрацювання мовних навичок на реальних ситуативних сценаріях. На практиці ці підходи втілюються за допомогою наступних вправ: збагачення словникового запасу шляхом відпрацювання застосування типових словосполучень, сталих виразів, кліше, ідіоматичних зворотів; використання автентичних англомовних текстів, як підґрунтя для обговорення; відпрацювання кліше для буденних розмов (small-talk practice); моделювання речень на основі діаграм та поелементне ускладнення речень заданої тематики.

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО СУПРОВОДЖЕННЯ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Ще з часів розпаду Радянського Союзу, Україна веде активну співпрацю із іноземними державами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права. І оскільки, переважна більшість заходів двостороннього співробітництва відбувається із використанням англійської мови, то відповідно більшість із них також потребують перекладацького супроводження.

Військовий переклад являє собою один з видів спеціального перекладу з яскраво вираженою військово-комунікативною функцією. Відмінною рисою військового перекладу є велика термінологічність і гранично точний, чіткий виклад матеріалу при відносній відсутності образно-емоційних засобів вираження.

Реальний процес перекладу, а зокрема процес військового перекладу недоступний безпосередньому спостереженню і вивченню. Тому він досліджується за допомогою розробки різних теоретичних моделей, що описують процес перекладу з більшим чи меншим ступенем наближеності. З точки зору діяльнісної теорії перекладу адекватним визнається такий переклад тексту, який надає читачеві або слухачеві перекладу можливість розуміти його змістовність максимально близьку змістовності, що розуміється читачем оригіналу.

У прямому значенні модель спрямована не на опис того, що вже сталося і констатацію існуючого стану речей, а на подання істотних характеристик досліджуваного об'єкта і прогнозування їх представленості в майбутньому тексті перекладу. Модель повинна включати опис того інваріанта змістовності тексту оригіналу, який повинен бути неодмінно представлений в перекладі.

Під час проведення заходів міжнародного військового співробітництва з використанням перекладацького супроводження були виявлені наступні проблеми пов'язані з:

1. Відсутністю достатньої кількості досліджень та науково-методичних рекомендацій з цього питання;
2. Відсутність навчально-методичного матеріалу для перекладачів;
3. Відсутність моделі поведінки перекладача під час перекладацького супроводження.

Отже, моделювання перекладацької діяльності є важливим елементом процесу перекладу. Тож, основною ідеєю є те, що модель повинна мати прогностичний характер, що дозволить передбачити, а також за можливістю, ліквідувати основні труднощі перекладу.

Яковлєв М.Ю.

АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

На сьогоднішній день Україна бере активну участь у міжнародному співробітництві у військовій сфері з країнами НАТО. Одним із головних завдань національної програми співробітництва Україна – НАТО є досягнення

взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами країн Альянсу при виконанні завдань в багатонаціональних операціях. Окрім того у Міністерстві Оборони України та в Збройних Силах України здійснюється активне впровадження стандартів НАТО, що охоплює всі напрями діяльності у сфері оборони.

У зв'язку з посиленням військового співробітництва та активним впровадженням стандартів НАТО існує велика кількість документів, що потребують якісного перекладу з англійської мови українською. Для цього необхідно використовувати усі переваги новітніх інформаційних технологій, а саме автоматизованих систем перекладу.

Поняття «автоматизований переклад» – охоплює цілу низку простих та складних інструментів для перекладу документації та локалізації програмного забезпечення, а також управління перекладацькими проектами, зокрема: системи пам'яті перекладів (TM-tools); системи машинного перекладу (MT-tools); електронні словники; термінологічні бази даних та системи управління термінологією; системи повнотекстового пошуку та пошуку за схожістю (конкорданс); системи обробки паралельних текстів (бітекст); система управління перекладацькими проектами; текстові процесори; системи перевірки орфографії та граматики;

Отже, системи автоматизованого перекладу – CAT-інструменти (CAT-tools – Computer Aided Translation tools) – це програмне забезпечення, яке допомагає людині виконати переклад швидше, а також підвищити його якість. Системи автоматизованого перекладу зручні у використанні, вони мають низку переваг, а саме: систематичне повторне використання перекладів; автоматичний пошук за словником; проста перевірка на повноту; підтримка різноманітних форматів; спрощення редагування та коректури перекладу; точніша оцінка вартості; оптимізація ефективності спільної роботи; вдосконалений контроль якості; збільшення продуктивності; краща відповідність потребам замовника. Приклади систем автоматизованого перекладу на ринку програмного забезпечення: SDL Trados, Transit, DejaVu, Wordfast, WordfastAnywhere, OmegaT.

Яценко О.І.

ІНФОРМУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ІНШИХ КРАЇН ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕБ-САЙТУ «WIKIPEDIA»

Wikipedia позиціонує себе як «вільна енциклопедія», яку кожен може редагувати. Це п'ятий за популярністю веб-сайту у світі ,яким користується майже дві треті населення планети, а кожного місяця цей ресурс відвідує понад трьох мільярдів унікальних користувачів. Цей ресурс ведеться на більш ніж трьохсот мовах світу .Майже в кожному розділі «вільної енциклопедії» є статті , які пов'язані з Україною. Але далеко не завжди інформація на цьому ресурсі в повному обсязі відображає реальний стан справ в нашій державі. Так ,наприклад в сербських і болгарських розділах цього веб-сайту анексія кримського півострова визначається як «приєднання шляхом законного

референдуму в країні». А в японських, вірменських та іспанських розділах зовсім відсутні відомості про «кризу на кримському півострові».

У своєму дослідженні я розглядаю цей веб-сайт, як платформу для протидії російській інформаційній агресії та інформування населення інших країн про події у нашій державі. Завдяки тому, що веб-сайт «Wikipedia» є вільною енциклопедією, у своєму дослідженні я редагував вже існуючі розділи, які так чи інакше пов'язані з Україною, створював розділи, на тих мовах, на яких вони ще не існують, а також редагував розділи про представників вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації на російській та англійській мовах.

Цей метод налічує багато переваг. По-перше, цей ресурс є безкоштовним, а тому для проведення будь-яких заходів з інформування знадобиться лише доступ до мережі Інтернет. По-друге, цей сайт доступний на кожній мові світу, а отже цим можна охопити велику аудиторію. По-третє, на сайт Wikipedia посилаються багато інших ресурсів, саме тому існує велика вірогідність того, що інформація з цього сайту буде використовуватися і іншими засобами масової інформації.

Актуальність проблеми недостатнього інформування населення інших країн про події в Україні викликана недостатньою кількістю ресурсів у нашій державі, а також значною перевагою Російської Федерації на інформаційному фронті.

Наукове видання

**Шевченківська весна:
військові науки
2019**

**Матеріали XVII міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та
молодих учених "Шевченківська весна – 2019: військові науки"**

Редактор, верстка Струнін Д.